

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ภาคตะวันออก

ทัศนคติ และสภาพเศรษฐกิจ - สังคม ของชุมชนที่ถูกเวนคืนที่ดิน:
กรณีศึกษา ชุมชนบ้านแหลมฉะบั้ง จ.ชลบุรี

ATTITUDES AND SOCIO-ECONOMIC CONDITIONS OF COMMUNITY UNDER
THE LAND EXPROPRIATION SCHEME : A CASE STUDY OF
LAEM CHABANG COMMUNITY, CHANGWAT CHONBURI

บุญเชิด หนูอิม

25 ส.ค. 2544

143457

DR 0006743

ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Booncherd Nu-im, Department of Geography

Faculty of Humanities and social Sciences

Burapha University

ทัศนคติ และสภาพเศรษฐกิจ - สังคม ของชุมชนที่ถูกเวนคืนที่ดิน:
กรณีศึกษา ชุมชนบ้านแหลมฉับัง จ.ชลบุรี
ATTITUDES AND SOCIO-ECONOMIC CONDITIONS OF COMMUNITY UNDER
THE LAND EXPROPRIATION SCHEME :
A CASE STUDY OF LAEM CHABANG COMMUNITY, CHANGWAT CHONBURI

บุญเชิด หนูอิม

ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
Booncherd Nu-im, Department of Geography, Faculty of Humanities and social Sciences,
Burapha University

บทคัดย่อ

จากการศึกษาชุมชนแหลมฉับัง จำนวน 172 ตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพอใจกับสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน และผูกพันกับชุมชนอย่างมาก เพราะได้อาศัยมานานกว่า 30 ปี ถึงแม้ว่าปัจจุบันชุมชนจะมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ชุมชนบ้านแหลมฉับัง ไม่ต้องการที่จะย้ายออกจากที่อยู่ปัจจุบัน ที่ถูกประกาศเป็นเขตเวนคืนที่ดิน เพื่อมาดำเนินการตามโครงการท่าเรือแหลมฉับัง แต่มีบางส่วนต้องการอพยพย้ายออก แต่มีเงื่อนไขต้องการให้การทำเรือได้ให้ค่าเวนคืนที่ดิน ค่าเรือถอนที่เหมาะสมกว่านี้ โดยชุมชนส่วนใหญ่ไม่ต้องการอพยพไปอยู่ในพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้ให้

ABSTRACT

The 172 sample under study expressed satisfaction with present living condition, especially their close ties with the community for more than 30 years. Even though the community has changed somewhat, the people did not want to relocate from the land designated for the Laem Chabang Seaport Project expropriation. However, a small group of people would be willing to relocate on the condition of more appropriate compensation for their land and moving expenses. The majority of the community did not want to move to the area set aside for relocation.

คำนำ

การศึกษาทัศนคติ และสภาพเศรษฐกิจ—สังคม ของชุมชนที่ถูกเวนคืนที่ดิน : กรณีศึกษา ชุมชนบ้านแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ที่ทำการศึกษาสภาพเศรษฐกิจ-สังคมของ ชุมชน ความเป็นอยู่ในชุมชน ความคิดเห็นต่อการอพยพโยกย้าย ทั้งนี้ทำให้ทราบความต้องการของ ชุมชนบ้านแหลมฉบังที่มีต่อนโยบายการเวนคืนที่ดินของการท่าเรือแห่งประเทศไทย เพื่อนำมาจัด ทำท่าเรือแหลมฉบัง และสามารถที่นำข้อมูลที่ได้ศึกษาเป็นแนวทางในการดำเนินการของการท่าเรือแห่ง ประเทศไทยในการแก้ปัญหาการอพยพราษฎรออกจากพื้นที่บ้านแหลมฉบัง ทำให้เกิดการยอมรับของ ทุกฝ่าย

การศึกษานี้ต้องขอขอบคุณชุมชนบ้านแหลมฉบังที่ให้ข้อมูลทุกประการ เทศบาลตำบล แหลมฉบัง การท่าเรือแห่งประเทศไทย บริษัทอิตาเลียนไทย ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เจ้าหน้าที่ช่วยเก็บ ข้อมูลทุกคน และทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ คำแนะนำ คำปรึกษา ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

บุญเชิด หนูอิม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	
คำนำ	
บทนำ	1
1. คำนำ	1
2. วัตถุประสงค์การศึกษา	1
3. วิธีการศึกษา	1
สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา	4
1. ที่ตั้งและขนาดพื้นที่	4
2. อาณาเขตเทศบาล	4
3. ลักษณะภูมิอากาศ	6
4. ประชากร	6
5. ลักษณะทางเศรษฐกิจ	7
6. แผนในการอพยพโยกย้ายและปรับปรุงคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ-สังคม	9
ผลการศึกษา	14
1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	14
2. ข้อมูลครอบครัว	16
3. ข้อมูลสภาพเศรษฐกิจ	17
4. ข้อมูลสภาพความเป็นอยู่ปัจจุบัน	20
5. ความคิดเห็นต่อการอพยพโยกย้าย	23
อภิปรายผล	28
สรุปผลการศึกษา	31
บรรณานุกรม	32
ภาคผนวก	33

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สถิติข้อมูลทางทะเบียนราษฎร ปี 2541	7
2. สถานภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง	14
3. อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง	15
4. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	16
5. อาชีพหลักของครอบครัว	17
6. ประเภทของบ้าน/อาคาร	18
7. ทรัพย์สินในครอบครัว	19
8. สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวท่านและครอบครัวในปัจจุบัน	21
9. เหตุผลที่ไม่ย้ายออกจากที่อยู่ปัจจุบัน	22
10. ความคิดเห็นด้านการอพยพย้ายถิ่น	24
11. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของชุมชนแห่งใหม่ที่ทำเรื่องฯ จัดเตรียมไว้	25
12. ความประสงค์หรือคิดที่จะย้ายจากที่อยู่ปัจจุบัน	26
13. ความประสงค์จะย้ายไปอยู่ที่ชุมชนแห่งใหม่ที่จัดเตรียมไว้	26
14. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	27

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1. อาณาเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง 5
2. ที่ตั้งชุมชนสำหรับรองรับผู้อพยพจากการเวนคืนที่ดิน 11

บทนำ

1. คำนำ

การศึกษาการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกฝั่งทะเล เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2504 ได้พิจารณาความเหมาะสมกำหนดพื้นที่ ก่อสร้างที่แหลมฉบัง อำเภอสัตหิรา จ.ชลบุรี จึงได้ก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง ชั้นที่ 1 ปี พ.ศ. 2530 และดำเนินแล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. 2534 และได้ดำเนินการก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง ชั้นที่ 2 ในปี พ.ศ. 2540 จากการดำเนินโครงการ ได้มีการเวนคืนที่ดินที่จะนำมาก่อสร้างแต่เนื่องจากประชาชนในชุมชนบ้านแหลมฉบังไม่ได้อพยพโยกย้ายออกจากพื้นที่ดังกล่าวทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชุมชนกับการท่าเรือแห่งประเทศไทยมาโดยตลอด ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาสภาพเศรษฐกิจ - สังคมของชุมชน สภาพความเป็นอยู่ในชุมชน ความคิดเห็นต่อการอพยพโยกย้าย เพื่อให้ทราบความต้องการของชุมชนบ้านแหลมฉบัง นำไปกำหนดแนวทางการดำเนินการของการท่าเรือแห่งประเทศไทยต่อไป

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาทัศนคติ และสภาพเศรษฐกิจ - สังคม ของชุมชนที่ถูกเวนคืนที่ดิน ชุมชนบ้านแหลมฉบัง จ.ชลบุรี

3. วิธีการศึกษา

3.1 แผนการสุ่มตัวอย่าง

จะสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ในพื้นที่ชุมชนบ้านแหลมฉบัง ที่ถูกเวนคืนที่ดิน แต่ยังไม่มีการอพยพโยกย้ายออกจากพื้นที่ดังกล่าว

3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

พื้นที่ศึกษาเป็นชุมชนบ้านแหลมฉะบั้งที่ถูกเวนคืนที่ดิน มีจำนวนทั้งหมด 235 ราย ในการศึกษาคั้งนี้ได้เก็บตัวอย่างระดับครัวเรือน จำนวน 172 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 73 ของจำนวนประชากรที่ศึกษาทั้งหมด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยจะเก็บข้อมูลในระดับครัวเรือน

3.3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- (1) สํารวจข้อมูลเอกสารเบื้องต้นในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉะบั้ง
- (2) สํารวจสภาพพื้นที่ทั่วไปในชุมชนบ้านแหลมฉะบั้ง
- (3) ทำการอบรมเจ้าหน้าที่ที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 15 คน
- (4) ออกเก็บรวบรวมข้อมูล ในวันที่ 17 ตุลาคม 2541

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษา ได้แก่

- (1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- (2) ข้อมูลครอบครัว
- (3) ข้อมูลสภาพเศรษฐกิจ
- (4) ข้อมูลสภาพความเป็นอยู่ปัจจุบัน
- (5) ความคิดเห็นต่อการอพยพโยกย้าย

3.4.2 การประมวลผลข้อมูล

แบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาแล้วนั้น จะนำมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนที่จะนำมาลงรหัสข้อมูล การลงรหัสข้อมูลจะใช้โปรแกรม EXCEL 4.0 จากนั้นจะประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOW 7.0

3.4.3 สถิติที่ใช้

สถิติที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

1. ที่ตั้งและขนาดพื้นที่

เทศบาลตำบลแหลมฉบัง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอศรีราชาและอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครเป็นระยะทางประมาณ 124 กิโลเมตร มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 109.65 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 2.5 ของพื้นที่จังหวัดชลบุรี ด้วยการยกฐานะพื้นที่บางส่วนของสุขาภิบาลในพื้นที่ 2 อำเภอ 5 ตำบล 24 หมู่บ้าน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 พื้นที่บางส่วนของสุขาภิบาลอ่าวอุดม (เดิม) มีพื้นที่ 72.56 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย

- พื้นที่ตำบลทุ่งสุขลา ทั้งตำบล จำนวน 12 หมู่บ้าน (หมู่ที่ 1 ถึง หมู่ที่ 12)
- พื้นที่ตำบลสุรศักดิ์ บางส่วน จำนวน 12 หมู่บ้าน (หมู่ที่ 3 ถึงหมู่ที่ 9)
- พื้นที่ตำบลบึง บางส่วน จำนวน 12 หมู่บ้าน (หมู่ที่ 1 ถึง หมู่ที่ 12)
- พื้นที่ตำบลหนองขาม บางส่วน จำนวน 1 หมู่บ้าน (หมู่ที่ 5)

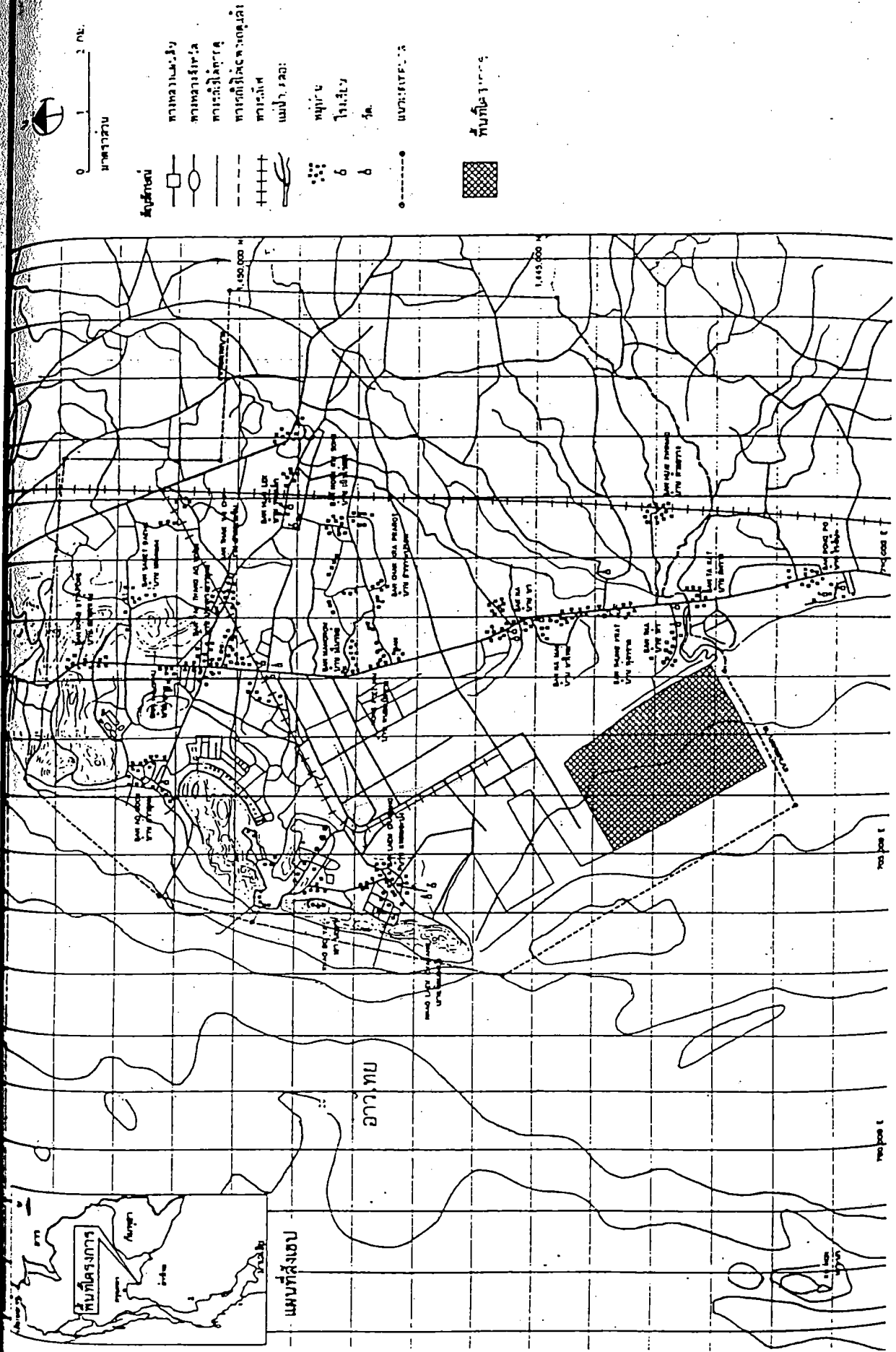
1.2 พื้นที่บางส่วนของสุขาภิบาลบางละมุงมีพื้นที่ จำนวน 16.03 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย พื้นที่ตำบลบางละมุง บางส่วน จำนวน 5 หมู่บ้าน (หมู่ที่ 1 ถึง หมู่ที่ 5)

1.3 พื้นที่น้ำ (ทะเล มีพื้นที่จำนวน 12.06 ตารางกิโลเมตร) ทางด้านตะวันตกของเทศบาล

2.อาณาเขตเทศบาล

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2534 มาตรา 4 กำหนดเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง สรุปไว้ดังนี้ (ภาพที่ 1)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลหนองขามและตำบลบึง อำเภอศรีราชา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลบางละมุงและตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จรวดอ่าวไทย

ภาพที่ 1 อาณาเขตเทศบาลตำบลแสนสุข

ทัศนคติ และสภาพเศรษฐกิจ-สังคม ของชุมชนที่ถูกเวนคืนที่ดิน : กรณีศึกษา ชุมชนบ้านแหลมอับัง จ.ชลบุรี

3. ลักษณะภูมิอากาศ

จากข้อมูลสถานีอุตุนิยมวิทยาแหลมฉบัง ชุมชนบ้านแหลมฉบัง ตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน มีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดผ่านทำให้อากาศชุ่มชื้น และมีฝนตก ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปไม่ร้อนจัด และไม่หนาวมาก แบ่งออกเป็นฤดูกาลได้ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือน พฤษภาคม โดยช่วงเดือนเมษายนอากาศจะร้อนที่สุด

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง เดือนตุลาคม โดยจะมีฝนตกหนักในเดือนกันยายนมากที่สุด ตรวจวัดโดยสถานีอุตุนิยมวิทยาแหลมฉบัง วัดได้ 222.0 มม. เพราะเป็นช่วงอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือน กุมภาพันธ์ โดยในเดือนธันวาคม ถึง เดือน มกราคม จะมีอุณหภูมิต่ำสุด มีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน

สำหรับสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ชุมชนบ้านแหลมฉบังมีสภาพภูมิอากาศ ดังนี้

- อุณหภูมิที่ตรวจวัดได้โดยสถานีอุตุนิยมวิทยาแหลมฉบัง มีอุณหภูมิต่ำสุดที่เคยวัดได้ 15.9 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดที่วัดได้ 36.1 องศาเซลเซียส

- ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยประมาณ 1,081.7 มิลลิเมตรต่อปี ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

- กระแสลมที่พัดผ่านบริเวณพื้นที่ชุมชนบ้านแหลมฉบัง คือ ลมจากทิศใต้-ทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือน กันยายน เป็นเวลา 8 เดือนเต็ม มีความเร็วของลมสูงสุดที่วัดได้ 60 นอต

4. ประชากร

สถิติของสำนักงานทะเบียนราษฎรท้องถิ่นเทศบาลตำบลแหลมฉบัง ในปี 2541 มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 38,245 คน แยกเป็นชาย 19,148 คน และเป็นหญิง 19,097 คน (ดังแสดงในตารางที่ 1) และคาดว่าจะมีประชากรแฝงในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบังจำนวน 40,000 คน ที่เข้ามาทำงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม ท่าเรือแหลมฉบัง และในเครือสหพัฒน์ฯ และที่อื่นๆโดยที่ไม่มีการย้ายทะเบียนบ้านเข้ามาอยู่

ตารางที่ 1 สถิติข้อมูลทางทะเบียนราษฎร ปี 2541

รายการ	แยกประเภท		รวม
	ชาย	หญิง	
การเกิด	559	554	1,113
การตาย	127	73	200
ย้ายเข้า	1,892	1,937	3,829
ย้ายออก	1,662	1,787	3,449
ประชากรในทะเบียน ราษฎร	19,148	19,097	38,245
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	12,843	13,168	26,011

5. ลักษณะทางเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจภายในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมเป็นหลัก มีการขยายตัวของการลงทุนด้านอุตสาหกรรมที่สูงมาก เนื่องจากเป็นพื้นที่เป้าหมายในเขตเศรษฐกิจใหม่ของการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งมีการะกิจหลักที่จะต้องพัฒนา คือ ท่าเรือพาณิชย์หลักระหว่างประเทศ นิคมอุตสาหกรรม และชุมชนเมืองใหม่ ด้านการพัฒนา ระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค สาธารณูปการอย่างครบวงจร ทำให้เหมาะแก่การจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และในเขตนิคมอุตสาหกรรม เครือสหพัฒน์ฯ

กลุ่มอุตสาหกรรมภายในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อจังหวัดชลบุรี และภาคตะวันออกเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากมีมูลค่าการลงทุนสูงสุดของจังหวัดชลบุรีไม่ต่ำกว่า 1 แสนล้านบาท มีผู้ประกอบการไม่น้อยกว่า 125 บริษัท . และมีการจ้างแรงงานเป็นจำนวนมากที่สุดของจังหวัดชลบุรี ประมาณ 5 หมื่นคน มีมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมสูงสุดในสาขาการผลิตของจังหวัดชลบุรี โดยมีกลุ่มต่างๆประกอบด้วย

5.1 กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเลียม

5.1.1 อุตสาหกรรมปิโตรเลียม เป็นอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนสูงสุดในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง แยกเป็นโรงกลั่นน้ำมัน 3 แห่ง คือ

- (1) โรงกลั่นน้ำมันบริษัทไทยออยล์ จำกัด
- (2) โรงกลั่นน้ำมัน บริษัทเอสโซ่แอสตันดาร์ต ประเทศไทย (มหาชน) จำกัด
- (3) โรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน บริษัทไทยลูบเบส จำกัด

5.1.2 คลังเก็บน้ำมันปิโตรเลียม 3 แห่ง

- (1) คลังเก็บน้ำมันของบริษัทไทยออยล์ จำกัด
- (2) คลังเก็บน้ำมันของบริษัท เอสโซ่แอสตันดาร์ต ประเทศไทย (มหาชน) จำกัด
- (3) คลังเก็บน้ำมันของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

5.1.3 คลังเก็บก๊าซ LPG ซึ่งเป็นก๊าซหุงต้ม 3 แห่ง คือ

- (1) คลังเก็บก๊าซ LPG ของบริษัทไทยออยล์ จำกัด
- (2) คลังเก็บก๊าซ LPG ของบริษัทเอสโซ่แอสตันดาร์ต ประเทศไทย (มหาชน) จำกัด
- (3) คลังเก็บก๊าซ LPG ของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

5.2 กลุ่มสวนอุตสาหกรรมเครื่องสหพัฒนาฯ

โครงการอุตสาหกรรมเครื่องสหพัฒนาฯ เป็นโครงการของเอกชนก่อตั้งเมื่อ ปี พ.ศ.2520 โดยบริษัทสหพัฒน์อินเตอร์โฮลดิ้ง จำกัด ที่ตำบลหนองขาม บนพื้นที่ 1,300 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม 780 ไร่ หรือร้อยละ 60 และเป็นพื้นที่สาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อม 520 ไร่ หรือร้อยละ 40 มีพนักงานและคนงานทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 20,000 คน ประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรมประมาณ 71 บริษัท

5.3 กลุ่มนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง

นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังเป็นกิจกรรมหลักในการพัฒนาที่สำคัญอย่างหนึ่งในพื้นที่เป้าหมายเขตเศรษฐกิจใหม่บริเวณแหลมฉบัง มีพื้นที่ 3,556 ไร่ ตำบลทุ่งสุขลา ระหว่าง กม.126-กม.129 แบ่งเป็น

- เขตอุตสาหกรรมทั่วไป 1,098 ไร่
- เขตอุตสาหกรรมส่งออก 1,098 ไร่
- เขตพาณิชยกรรม 146 ไร่

ในปัจจุบันนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง มีบริษัทเข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 103 บริษัท

5.4 ท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง

ท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา และตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง มีเนื้อที่ประมาณ 6,340 ไร่ วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อรองรับเรือบรรทุกตู้สินค้าและเรือสินค้าประเภทสินค้าเกษตรกรรมขนาดใหญ่ซึ่งไม่สามารถเข้ามาเทียบท่าเรือกรุงเทพฯได้ รวมทั้งเพื่อให้เป็นโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนาพื้นที่เป็นชายฝั่งทะเลตะวันออก และการส่งเสริมการส่งออกที่สำคัญของไทยในอนาคต

6. แผนในการอพยพโยกย้าย และปรับปรุงคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ-สังคม

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาการทำเรือฯ ได้ดำเนินการในการแก้ไขปัญหาการเวนคืนที่ดินของชุมชนบ้านแหลมฉบัง ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้อยู่อาศัยมีความเป็นอยู่เหมือนที่เดิม หรือดีขึ้นกว่าเดิม โดยจัดแบ่งพื้นที่อพยพเป็น 2 แห่ง พร้อมจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้คงสภาพการประกอบอาชีพเดิม สรุปแผนงานปรับปรุงคุณภาพชีวิตสำหรับผู้ถูกอพยพมีดังนี้

6.1 แผนการอพยพโยกย้ายที่การทำเรือฯ ได้ดำเนินการไปแล้ว

พ.ร.บ.เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา และตำบลบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อใช้ในประโยชน์ของรัฐในการทำเรื่อน้ำลึกและกิจการอื่นซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการทำเรือฯ การเวนคืนครอบคลุมพื้นที่ 6,341 ไร่ มีราษฎร 1,574 ราย รับเงินและออกไปจากพื้นที่แล้ว 1,336 ราย เป็นเงินที่จ่ายค่าเวนคืน 216,644,939.33 บาท ยังเหลืออยู่ 235 ราย

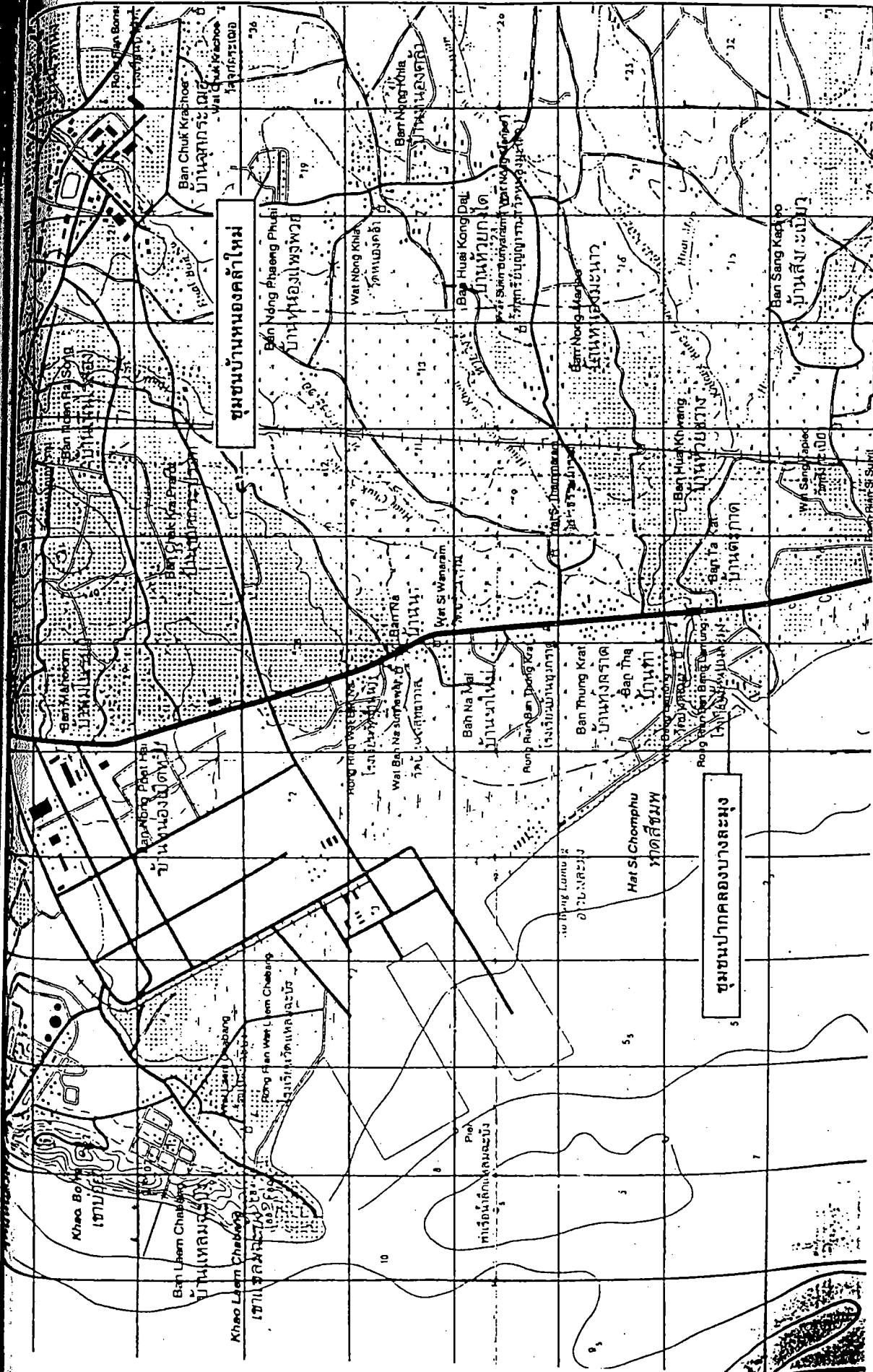
ราษฎรที่เหลืออยู่ 235 ราย เป็นพวกมีเอกสารสิทธิ์ 133 ราย เป็นพวกที่อยู่ในที่สาธารณะ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ 102 ราย ซึ่งไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนคณะรัฐมนตรีมีมติให้การทำเรือฯ กระทรวงมหาดไทยและจังหวัดชลบุรีดำเนินการช่วยเหลือราษฎรกลุ่มนี้ โดยให้คำร้องถอนและจัดพื้นที่รองรับให้ โดยพิจารณาสภาพความเป็นอยู่และลักษณะอาชีพของผู้ได้รับผลกระทบจึงได้จัดแปลงอพยพไว้ 2 รูปแบบ คือ (ภาพที่ 2)

ทางเลือกที่ 1 ผู้ประกอบอาชีพด้านประมง ให้เตรียมพื้นที่ให้ย้ายไปอยู่บริเวณปากคลองบางละมุง อำเภอบางละมุง มีพื้นที่รวม 20 ไร่ และการทำเรือฯ ได้ขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นอีก 10 ไร่ โดยแบ่งเป็น 75 แปลง แปลงละ 60 ตารางวา สามารถรองรับผู้อพยพได้ 105 ครัวเรือน โดยการทำเรือฯ ได้จัดทำสาธารณูปโภค (ถนน ประปา ไฟฟ้า) และก่อสร้างเขื่อนเทียบเรือประมง เชื่อมกันทรายและปลูกต้นไม้ให้เรียบร้อยแล้วโดยลงทุนไปแล้วเป็นเงินประมาณ 80 ล้านบาท และนอกจากนี้ยังได้มอบหมายให้กรมเจ้าท่าดำเนินการขุดลอกร่องน้ำบริเวณปากคลองบางละมุงไปแล้วเมื่อเดือนมีนาคม 2540

ทางเลือกที่ 2 ผู้ประกอบอาชีพอื่นได้เตรียมพื้นที่ให้ย้ายไปอยู่ที่บ้านหนองคล้าใหม่ ตำบลบึง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 70 ไร่ โดยแบ่งเป็น 216 แปลง ๆ ละ 100 ตารางวา ปัจจุบันได้มีราษฎรย้ายไปอยู่แล้ว 182 ราย โดยได้ทำการอพยพโยกย้ายเมื่อปี 2530

วัดแหลมฉบังเดิม ซึ่งอยู่ในเขตเวนคืนได้ออกพระราชบัญญัติโอนให้การทำเรือฯ เรียบร้อยแล้ว โดยได้ซื้อที่ดินสร้างวัดใหม่ 16 ล้านเศษ รวมทั้งค่าผาติกรรม 26 ล้านบาทเศษ รวมเงินในการจัดสร้างวัดใหม่ 43 ล้านบาท และก่อสร้างโรงเรียนวัดแหลมฉบังเป็นเงิน 5.8 ล้านบาท ขณะนี้ได้ย้ายออกไปตั้งวัดแหลมฉบังเรียบร้อยแล้ว

ภาพที่ 2 ที่ตั้งชุมชนสำหรับการรองรับผู้อพยพจากภาคการเวนคืนที่ดิน

ทัศนคติ และสภาพเศรษฐกิจ-สังคม ของชุมชนทุกเวณดินที่คืน : กรณีศึกษา ชุมชนบ้านแหลมอับัง จ.ชลบุรี

6.2 การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค

จากการที่ท่าเรือได้จัดแปลงอพยพดังกล่าวแล้วยังได้จัดระบบสาธารณูปโภคบนแปลงอพยพดังนี้

6.2.1 แปลงอพยพปากคลองบางละมุง

- ทำเทียบเรือประมง ความยาว 250 เมตร
- ขุดลอกหน้าท่าและพื้นที่จอดเรือ ขนาด 40 x 250 เมตร
- ขุดลอกร่องน้ำ ขนาดความยาว 680 เมตร เป็นพื้นที่ 176,120

ตารางเมตร

- ระบบไฟฟ้า ถนน และน้ำประปา
- การปรับถมพื้นที่

6.2.2 แปลงอพยพบ้านหนองคล้าใหม่

- ถนน รางระบายน้ำ
- ระบบไฟฟ้า
- ถังเก็บน้ำฝน ขนาด 150 ลูกบาศก์เมตร
- เจาะบ่อบาดาล 8 บ่อ
- ปลุกต้นไม้ในส่วนรวมของชุมชน

การจัดระบบสาธารณูปโภคดังกล่าวทางการท่าเรือฯ ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

6.3 การให้ความช่วยเหลือภายหลังการโยกย้าย

ในการอพยพโยกย้ายของชาวบ้านในพื้นที่เวนคืน การท่าเรือไม่ได้ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยต่อความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นกับผู้อพยพ โดยผู้อพยพไปแล้วสามารถขอความช่วยเหลือจากการท่าเรือฯ ได้อยู่เสมอ ดังเช่น กรณีของนายสิมมา สายคำวงษ์ และนายสงวน จันทรไกรทอง ดังนี้

-นายสิมมา สายคำวงษ์ ราษฎรที่ถูกเวนคืนบริเวณ หมู่ 4 ตำบลทุ่งสุขลา (บ้านเนิน) ซึ่งอยู่บริเวณหัวงานของโครงการขั้นที่ 1 ได้เข้ามาปลูกบ้านอยู่ในหมู่บ้านแหลมฉบัง และขอความ

ช่วยเหลือ เนื่องจากได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ที่ประชุมมีมติสมควรให้ความช่วยเหลือ โดยจัดพื้นที่บ้านหนองคล้าให้ เพราะเป็นผู้ได้ให้ความร่วมมือในการอพยพออกไปในครั้งแรก

- การพิจารณาแก้ไขปัญหาเส้นทางคมนาคมของ นายสงวน จันทร์ไกรทอง ราษฎรที่ถูกเวนคืนบริเวณแนวรั้วด้านทิศเหนือของท่าเรือแหลมฉบัง และพื้นที่ที่เหลือไม่มีทางออกสู่ถนน ที่ประชุมมีมติสมควรหาทางเข้า-ออกให้กับนายสงวน

6.4 แผนปฏิบัติการอพยพโยกย้าย

จากการดำเนินการข้างต้นจนถึงปัจจุบันมีชาวบ้านบางส่วนไปย้ายเข้าไปอยู่ในพื้นที่ที่การทำเรือฯ จัดสรรไว้ แต่ก็มีบางส่วนยังไม่ยอมย้ายออกไป ในการจัดทำแผนดังกล่าวการทำเรือฯ ได้ประสานงานกับหน่วยราชการระดับท้องถิ่น จัดตั้งคณะทำงานเพื่อกำหนดเงินทดแทนและจัดทำแผนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานและแผนการดำเนินงาน

6.5 มาตรการลดผลกระทบด้านการอพยพ

6.5.1 การจัดจ้างงาน ตลอดจนการเข้าทำการค้าในเขตท่าเรือฯ ควรให้สิทธิแก่กลุ่มผู้ถูกอพยพ โดยกำหนดไว้เป็นนโยบายของท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อให้ผู้ได้รับผลกระทบเกิดความมั่นใจในการให้ความช่วยเหลือภายหลังการโยกย้าย

6.5.2 การขุดลอกร่องน้ำบริเวณปากคลองบางละมุงต้องดำเนินการทุก ๆ ปี

6.5.3 เข้าพบปะชาวบ้านในพื้นที่อพยพ เพื่อรับฟังปัญหาความเดือดร้อน แล้วนำไปกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหให้กับชาวบ้านได้อย่างถูกต้อง

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 เพศของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาเพศของกลุ่มตัวอย่างพบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 48.3 และเพศหญิง ร้อยละ 51.7

1.2 อายุของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่า อายุของกลุ่มตัวอย่าง มีอายุเฉลี่ย 45 ปี อายุต่ำสุด 18 ปี และอายุสูงสุด คือ 88 ปี

1.3 สถานภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาสถานภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นหัวหน้าครอบครัว มีร้อยละ 46.5 รองลงมาคือคู่สมรส มีร้อยละ 22.1 (ดังแสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 สถานภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพในครอบครัว	ร้อยละ
1.หัวหน้าครอบครัว	46.5
2.คู่สมรส	22.1
3.บุตร/ธิดา	19.2
4.เชย/สะใภ้	3.5
5.บิดา/มารดา	2.3
6.ญาติ/ผู้อาศัย	6.4
รวม	100.0

1.4 อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับจ้าง มีร้อยละ 36.8 รองลงมาคืออาชีพประมงมีร้อยละ 24.0 และอาชีพค้าขาย มีร้อยละ 19.9 (ดังแสดงในตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

อาชีพ	ร้อยละ
1.ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0.6
2.ค้าขาย	19.9
3.รับจ้างทั่วไป	36.8
4.พนักงานโรงงาน	1.2
5.ลูกจ้างบริษัทเอกชน	4.1
6.เกษตรกรรม	1.2
7.ประมง	24.0
8.อื่น ๆ	12.3
รวม	100.0

1.5 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา มีร้อยละ 64.0 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีร้อยละ 11.6 (ดังแสดงในตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษา	ร้อยละ
1.ไม่จบชั้นบังคับ	3.5
2.ประถมศึกษา	64.0
3.มัธยมศึกษาตอนต้น	11.6
4.มัธยมศึกษาตอนปลาย	10.5
5.อนุปริญญา	7.0
6.ปริญญาตรี	2.3
7.สูงกว่าปริญญาตรี	1.2
รวม	100.0

2. ข้อมูลครอบครัว

2.1 โครงสร้างของครัวเรือน

โครงสร้างของครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ในครัวเรือนมีสมาชิกเฉลี่ย 5.84 คน โดยที่ในบ้านพักอยู่รวมกันเฉลี่ย 1.35 ครอบครัว

2.2 ระยะเวลาที่อยู่อาศัย ณ ที่อยู่ปัจจุบัน

ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ได้อยู่อาศัย ณ ที่อยู่ในปัจจุบันเฉลี่ย 33.87 ปี

2.3 อาชีพหลักของครอบครัว

จากการศึกษาอาชีพหลักของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นอาชีพรับจ้างทั่วไป มีร้อยละ 40.7 รองลงมาคือ อาชีพประมง มีร้อยละ 32.0 (ดังแสดงในตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 อาชีพหลักของครอบครัว

อาชีพหลักของครอบครัว	ร้อยละ
1.ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0.6
2.ค้าขาย	16.4
3.รับจ้างทั่วไป	40.9
4.พนักงานโรงงาน	3.5
5.ลูกจ้างบริษัทเอกชน	3.5
6.เกษตรกรรม	1.2
7.ประมง	32.2
8.อื่น ๆ	1.8
รวม	100.0

3. ข้อมูลสภาพเศรษฐกิจ

3.1 ที่อยู่อาศัย

3.1.1 ประเภทของบ้าน/อาคาร

จากการศึกษาประเภทของบ้าน/อาคาร พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะมีบ้าน/อาคาร มีลักษณะเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวมีร้อยละ 61.0 รองลงมาคือ บ้าน/อาคาร มีลักษณะเป็นบ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ มีร้อยละ 13.4 (ดังแสดงในตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ประเภทของบ้าน/อาคาร

ประเภทของบ้าน/อาคาร	จำนวนร้อยละ
1.บ้านไม้ชั้นเดียว	61.0
2.บ้านไม้ 2 ชั้น	11.0
3.บ้านตึกชั้นเดียว	9.9
4.บ้านตึก 2 ชั้น	1.2
5.ทาวเฮ้าส์	-
6.ห้องแถวไม้	2.3
7.อาคารพาณิชย์	-
8.ครึ่งตึกครึ่งไม้	13.4
9.อื่นๆ	1.2
รวม	100.0

3.1.2 ขนาดที่ดินที่อยู่อาศัย

จากการศึกษาขนาดที่ดินที่อยู่อาศัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีขนาดที่ดินเฉลี่ย 3 งาน 3.78 ตารางวา โดยกลุ่มตัวอย่างมีขนาดที่ดินต่ำสุด 10 ตารางวา และมีขนาดที่ดินสูงสุด 6 ไร่

3.1.3 วัตถุประสงค์การใช้นบ้าน/อาคาร

จากการศึกษาวัตถุประสงค์การใช้นบ้าน/อาคาร ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่จะใช้เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย มีร้อยละ 82.6 และใช้เพื่อเป็นที่พัก/สถานประกอบการ มีร้อยละ 17.4

3.1.4 กรรมสิทธิ์ในบ้าน/อาคาร

จากการศึกษากรรมสิทธิ์ในบ้าน/อาคาร ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีกรรมสิทธิ์ในบ้าน/อาคาร เป็นของตนเองมีร้อยละ 79.5 รองลงมาคือเช่าในบ้าน/อาคาร มีร้อยละ 11.1 และอื่นๆ ได้แก่ ที่ดินสาธารณะ มีร้อยละ 9.4

3.2 ทรัพย์สินในครอบครัว

จากการศึกษาทรัพย์สินในครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง แบ่งรายการทรัพย์สินเป็น 8 ประเภท โดยสอบถามในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และปัจจุบัน ซึ่งจะมีแนวโน้มในทางเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีทรัพย์สินประเภทดังนี้ โทรทัศน์ วิทยุ ตู้เย็น อยู่ประมาณร้อยละ 90 ซึ่งเป็นทรัพย์สินอำนวยความสะดวกในครัวเรือน สำหรับยานพาหนะที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นมอเตอร์ไซด์ มีประมาณร้อยละ 70 ส่วนรถยนต์มีประมาณร้อยละ 40 ทรัพย์สินประเภทเงินออม กลุ่มตัวอย่างจะมีเงินออมประมาณ ร้อยละ 60 ส่วนกลุ่มตัวอย่างก็มีหนี้สินประมาณร้อยละ 50 (ดังแสดงในตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ทรัพย์สินในครอบครัว

รายการทรัพย์สิน	ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา		ปัจจุบัน	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. โทรทัศน์	97.1	2.9	97.7	2.3
2. วิทยุ	91.9	8.1	91.9	8.1
3. ตู้เย็น	91.3	8.7	91.3	8.7
4. รถยนต์	44.2	55.8	44.2	55.8
5. มอเตอร์ไซด์	75.0	25.0	73.8	26.2
6. จักรยาน	65.1	34.9	65.1	34.9
7. เงินออม	60.2	39.8	60.2	39.8
8. ภาวะหนี้สิน	51.5	48.5	50.3	49.7

3.3 รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อปี

จากการศึกษารายได้เฉลี่ยของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างพบว่า รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 158,316.34 บาท ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่ำสุด 20,000 บาท และมีรายได้เฉลี่ยสูงสุด 1,000,000 บาท แต่รายได้เฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจะมีการกระจายอย่างมาก

3.4 การเปลี่ยนแปลงอาชีพของกลุ่มตัวอย่างและครอบครัวในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างและครอบครัวส่วนใหญ่จะไม่มี การเปลี่ยนแปลงอาชีพ มีร้อยละ 93.6 ส่วนที่เปลี่ยนแปลงอาชีพ มีร้อยละ 4.4 และไม่ตอบ มีร้อยละ 2.0

3.5 ปัญหาจากการประกอบอาชีพประมง

จากการศึกษาพบว่าปัญหาจากการประกอบอาชีพประมง มีดังนี้

- 3.5.1 การจับสัตว์น้ำได้ลดลง
- 3.5.2 ราคาต้นทุนเพิ่มสูงขึ้น เช่น ค่าแรง ค่าน้ำมัน และอวน
- 3.5.3 การกำหนดเขตการจับสัตว์น้ำมีพื้นที่น้อยลง
- 3.5.4 ราคาของสัตว์น้ำลดลง
- 3.5.5 สภาพแวดล้อมไม่ดี ได้แก่ คราบน้ำมัน น้ำเสีย ขยะมูลฝอย การคมนาคมทางทะเลเพิ่มขึ้น
- 3.5.6 การชนกันระหว่างเรือประมงกับเรือขนส่งสินค้า
- 3.5.7 การลักลอบจับสัตว์น้ำนอกฤดูกาล

4. ข้อมูลสภาพความเป็นอยู่ปัจจุบัน

4.1 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวท่านและครอบครัวในปัจจุบัน

จากการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างและครอบครัว มีเกินร้อยละ 20 ได้แก่ รายได้ของครอบครัว การบริการด้านถนน การมีงานทำของคนในครอบครัว การบริการด้านระบบระบายน้ำ สภาพแวดล้อมในชุมชนและการบริการด้านสาธารณสุขตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวท่านและครอบครัวในปัจจุบัน

สภาพปัญหา	จำนวนร้อยละ	
	มี	ไม่มี
1.รายได้ของครอบครัว	47.1	52.9
2.การมีงานทำของคนในครอบครัว	29.1	70.9
3.การบริการด้านสาธารณสุข	19.8	80.2
4.การบริการด้านไฟฟ้า	16.8	83.1
5.การบริการด้านประปา	9.3	90.7
6.การบริการด้านโทรศัพท์	10.5	89.5
7.การบริการด้านถนน	33.1	66.9
8.การบริการด้านระบบระบายน้ำ	23.8	76.2
9.ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน	5.2	94.8
10.สภาพแวดล้อมในชุมชน	22.1	77.9
11.การบริการรถสาธารณะ	9.9	90.1
12.การกำจัดขยะมูลฝอย	7.0	93.0

4.2 ความพอใจต่อสภาพความเป็นอยู่ในชุมชน

จากการศึกษาพบว่า ความพอใจต่อสภาพความเป็นอยู่ในชุมชนส่วนใหญ่จะพอใจมีร้อยละ 89.0 ด้วยเหตุผล คือ อยู่มานานแล้ว มีความรู้สึกคุ้นเคยกันในชุมชน สภาพแวดล้อมดี อยู่ใกล้ทะเล สามารถทำอาชีพได้ดี รองลงมาคือ ไม่พอใจ มีร้อยละ 8.1 เพราะอึดอัดน้ำท่วม และเฉย ๆ มีร้อยละ 2.9

4.3 ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมปัจจุบันของชุมชนที่เปลี่ยนแปลง

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าสภาพแวดล้อมปัจจุบันของชุมชนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีร้อยละ 60.0 โดยมีเหตุผลคือ มีคนต่างถิ่นอพยพเข้ามามากขึ้น ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะฝุ่นละออง เสียงดัง น้ำเสีย มีการฟุ้งร้องเพิ่มขึ้นจากเดิมกรณีการเวนคืนที่ดินของการท่าเรือ และมีความรู้สึกว่าสภาพแวดล้อมปัจจุบันของชุมชนไม่เปลี่ยนแปลงจากเดิมมีร้อยละ 40.0

4.4 เหตุผลที่ไม่ย้ายออกจากที่อยู่ปัจจุบัน

จากการศึกษา พบว่า เหตุผลที่ไม่ย้ายออกจากที่อยู่ปัจจุบัน มีดังนี้ (ตารางที่ 9)

4.4.1 - การย้ายออกจากที่อยู่ปัจจุบันจะมีผลต่อการประกอบอาชีพ มีร้อยละ 64.9 คือ มีผลต่อการทำมาหากิน ในพื้นที่นี้จะอยู่ใกล้แหล่งทำกิน และการย้ายออกไปอาจทำให้ค้าขายไม่ได้

4.4.2 ที่จัดเตรียมไว้ไม่เหมาะสมในด้านการประกอบอาชีพประมง และสภาพแวดล้อม มีร้อยละ 33.3 ด้านห่างไกลจากแหล่งชุมชนและความผูกพันกับชุมชน มีร้อยละ 26.9

4.4.3 ค่าชดเชยไม่เหมาะสมด้านค่าที่ดิน มีร้อยละ 31.6 ด้านค่ารถถอน มีร้อยละ 33.3 และอื่นๆ ที่ควรชดเชย มีร้อยละ 14.6

ตารางที่ 9 เหตุผลที่ไม่ย้ายออกจากที่อยู่ปัจจุบัน

เหตุผล	จำนวนร้อยละ	
	ใช่	ไม่ใช่
1.การย้ายออกจากที่อยู่อาศัยปัจจุบันจะมีผลต่อการประกอบอาชีพ	64.9	35.1
2.ที่จัดเตรียมไว้ไม่เหมาะสม		
2.1 การประกอบอาชีพประมง	33.3	66.7
2.2 สภาพแวดล้อม	33.3	66.7
2.3 ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	20.5	79.5
2.4 ห่างไกลจากแหล่งชุมชน	26.9	73.1
2.5 ความผูกพันกับชุมชน	26.9	73.1
2.6 อื่นๆ	11.1	88.9
3.ค่าชดเชยไม่เหมาะสม ด้าน		
3.1 ค่าที่ดิน	31.6	68.4
3.2 ค่ารถถอน	33.3	66.7
3.3 อื่นๆ ที่ควรชดเชย	14.6	85.4

4.5 การไปสำรวจ/ตรวจสอบสถานที่ที่การทำเรื่องจัดเตรียมไว้เพื่อการอพยพโยกย้าย

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.1 ไม่เคยไปสำรวจ/ตรวจสอบ เพราะไม่สนใจ ไม่ย้ายออก ไกลเกินไป ไม่มีเวลา ที่ดินที่จัดเตรียมมีข้อจำกัด สำหรับคนที่จะเข้าไปอยู่ได้ และกรณีกลุ่มตัวอย่างที่เคยไปสำรวจ/ตรวจสอบ มีร้อยละ 43.9 โดยมีความรู้สึกและความคิดเห็นต่อสถานที่ที่การทำเรื่องจัดเตรียมไว้ คือ ไม่เหมาะสม อยู่ไกลเกินไป เดินทางลำบาก กลัวขโมย สภาพแวดล้อมไม่ดี อยู่ห่างไกลจากแหล่งทำกิน โดยเฉพาะอาชีพประมง เนื้อที่ที่จัดเตรียมให้น้อยเกินไป

5. ความคิดเห็นต่อการอพยพโยกย้าย

5.1 การได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ที่การทำเรื่องจัดเตรียมไว้เพื่อการอพยพโยกย้าย

จากการศึกษาพบว่า การได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ที่การทำเรื่องจัดเตรียมไว้กับการอพยพโยกย้าย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะได้รับข้อมูลบ้าง โดยเฉพาะจากการบอกเล่าของเพื่อนมีร้อยละ 41.3 นอกจากนี้แล้วผู้นำชุมชนมีร้อยละ 32.6 รองลงมาคือ ไม่เคยได้รับรู้เลย มีร้อยละ 22.1 โดยมีเหตุผลคือ ไม่สนใจ สำหรับกลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลเป็นอย่างดี จากการบอกเล่าของผู้นำชุมชน มีร้อยละ 12.2 (ดังแสดงในตารางที่ 10)

143457

๓๓๕.๑๓

๒๔๓๘ ๕๖

๐๑๐

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นต่อการอพยพย้ายถิ่น

การได้รับรู้	จำนวนร้อยละ	
	ใช่	ไม่ใช่
1. ไม่เคยได้รับรู้เลย	22.1	77.9
1.1 ไม่สนใจ	16.3	
1.2 ไม่มีเวลา	1.7	
1.3 อื่น ๆ	4.1	
2. ได้รับข้อมูลบ้าง		
2.1 การบอกเล่าของเพื่อนบ้าน	41.3	58.7
2.2 การชี้แจงของผู้นำชุมชน	32.6	67.4
2.3 การชี้แจงของเจ้าหน้าที่การทำเรื่อง	18.0	82.0
2.4 ไปตรวจดูด้วยตนเอง	15.7	84.3
2.5 อื่น ๆ	1.7	98.3
3. ได้รับข้อมูลเป็นอย่างดี		
3.1 การบอกเล่าของเพื่อนบ้าน	5.8	94.2
3.2 การชี้แจงของผู้นำชุมชน	12.2	87.2
3.3 การชี้แจงของเจ้าหน้าที่การทำเรื่อง	5.2	94.8
3.4 ไปตรวจดูด้วยตนเอง	6.4	93.6
3.5 อื่น ๆ	1.2	9.8

5.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของชุมชนแห่งใหม่ที่ทำเรื่องฯ จัดเตรียมไว้

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ชุมชนแห่งใหม่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่งมีร้อยละ 65.9 รองลงมาคือ ไม่เหมาะสมเท่าใดนัก มีร้อยละ 13.8 โดยมีเหตุผล คือ อยู่ไกลจากแหล่งทำกิน การเดินทางลำบาก อยู่ห่างไกลจากแหล่งชุมชน สภาพแวดล้อมไม่ดี พื้นที่ที่จัดให้มีจำนวนน้อย ไม่มีอาชีพรองรับ ที่จัดไว้ไม่เหมาะสม และไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ดังแสดงในตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของชุมชนแห่งใหม่ที่ทำเรื่องฯ จัดเตรียมไว้

ระดับความเหมาะสม	จำนวนร้อยละ
1.ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	65.9
2.ไม่เหมาะสมเท่าใดนัก	13.8
3.ไม่แน่ใจ	18.0
4.เหมาะสมพอสมควร	2.4
5.เหมาะสมมาก	-
รวม	100.0

5.3 สิ่งที่ต้องปรับปรุงหรือพัฒนาเพิ่มเติมในชุมชนแห่งใหม่

- 5.3.1 ควรเพิ่มที่ดินจัดสรรให้มากกว่านี้
- 5.3.2 ทำเรื่องที่ดินให้มีปัญหาการจอดเรื่องลำบาก
- 5.3.3 ควรปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
- 5.3.4 ควรจะมีรถโดยสารประจำมากกว่านี้
- 5.3.5 ควรพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สะดวก

5.4 ปัจจุบันมีความประสงค์หรือคิดที่จะย้ายจากที่อยู่ปัจจุบัน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่คิดจะย้าย มีร้อยละ 75.6 เพราะที่อยู่ปัจจุบันเหมาะสม อยู่มานานจนผูกพัน อยู่ในระแวกญาติพี่น้อง มีผลเสียต่อการประกอบอาชีพ ที่ดินเป็นของมรดกตกทอด รองลงมาคือ ยังไม่คิดที่จะไป แต่ถ้ามีเงื่อนไขหรือปัจจัยที่เหมาะสมก็อาจจะพิจารณาใหม่ มีร้อยละ 14.3 ได้แก่ ค่าเวนคืน ค่ารื้อถอน ต้องเหมาะสมกว่านี้ ที่ดินที่ให้ไปอยู่ควรจะมีกรรมสิทธิ์ให้ด้วย สำหรับกรณีอาจจะย้ายไปนั้นมีร้อยละ 7.7 โดยมีเหตุผลว่า ถ้าคนในชุมชนย้ายไปก็จะย้ายไปด้วย (ดังแสดงในตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ความประสงค์หรือคิดที่จะย้ายจากที่อยู่ปัจจุบัน

ความเหมาะสม	จำนวนร้อยละ
1.ไม่คิดจะย้าย	75.6
2.ยังไม่คิดที่จะไป แต่ถ้ามีเงื่อนไขหรือปัจจัยที่เหมาะสมก็อาจจะพิจารณาใหม่	14.3
3.อาจจะย้ายไป	7.7
4.ย้ายไปแน่นอน	1.8
5.อื่นๆ	0.6
รวม	100.0

5.5 ความประสงค์จะย้ายไปอยู่ที่ชุมชนแห่งใหม่ที่ได้เตรียมไว้

จากการศึกษาพบว่า ความประสงค์จะย้ายไปอยู่ที่ชุมชนแห่งใหม่ที่ได้เตรียมไว้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะไม่ไปแน่นอนด้วยเหตุผลคือ ค่าเวนคืน ค่ารื้อถอนไม่เหมาะสม ชุมชนแห่งใหม่อยู่ห่างจากทะเล การเดินทางลำบาก ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีร้อยละ 41.8 รองลงมาคือ ไม่ไปแน่นอนเพราะ จะมีปัญหาต่อการประกอบอาชีพ มีร้อยละ 27.1 สำหรับกลุ่มตัวอย่างอาจจะไป มีร้อยละ 13.5 มีเหตุผลคือ แล้วแต่คนในชุมชน กรรมสิทธิ์ที่ดินควรจะมี ค่าเวนคืน ค่ารื้อถอนสูงกว่านี้ (ดังแสดงในตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ความประสงค์จะย้ายไปอยู่ที่ชุมชนแห่งใหม่ที่ได้เตรียมไว้

ความประสงค์	จำนวนร้อยละ
1.ไม่ไปแน่นอนเพราะ มี/เตรียมที่อยู่ใหม่แล้ว	4.7
2.ไม่ไปแน่นอนเพราะที่อยู่ใหม่ที่มีการทำเรื่องจัดเตรียมไว้ไม่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพ	27.1
3.ไม่ไปแน่นอนเพราะเหตุผลอื่น	41.8
4.ยังไม่แน่ใจ	10.6
5.อาจจะไป	13.5
6.จะไปแน่นอน	-
7.อื่นๆ	2.4
รวม	100.0

5.6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการอพยพโยกย้าย

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการให้จ่ายค่าชดเชยเพิ่มเติมให้แก่ชุมชนที่ต้องการอพยพโยกย้าย มีร้อยละ 39.5 รองลงมาคือ ต้องการให้การช่วยเหลือ/สนับสนุนด้านอื่นๆ คือ จัดหาที่ดินที่ใกล้ทะเลมาก ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้มากกว่านี้ ต้องการให้การช่วยเหลือสนับสนุนให้ชาวบ้านได้อยู่ ณ ที่นี้ตลอดไป (ดังแสดงในตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวนร้อยละ	
	ต้องการ	ไม่ต้องการ
1. ควรจ่ายค่าชดเชยเพิ่มเติมให้แก่ราษฎรที่ต้องการอพยพโยกย้าย	39.5	60.5
2. การทำเรื่องควรประชาสัมพันธ์ชี้แจงข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการเพิ่มเติม	8.7	91.3
3. ต้องการให้การช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการอพยพโยกย้าย	9.3	90.7
4. ต้องการให้การช่วยเหลือ/สนับสนุนด้านอื่นๆ เพิ่มเติม	14.0	86.0

อภิปรายผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าเพศของกลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิง มีจำนวนใกล้เคียงกัน จะมีอายุเฉลี่ย 45 ปี สถานภาพในครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นหัวหน้าครอบครัวและคู่สมรส อาชีพของผู้ให้สัมภาษณ์ ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพที่มั่นคง คืออาชีพรับจ้างทั่วไป ประมงและค้าขาย ส่วนทางด้านการศึกษาผู้ให้สัมภาษณ์ จะมีการศึกษาชั้นประถมศึกษาส่วนใหญ่ จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาจะเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและสามารถตัดสินใจในความคิดเห็นของการศึกษาคั้งนี้ได้อย่างดี

2. ข้อมูลครอบครัว

การศึกษาข้อมูลครอบครัว พบว่าสมาชิกของครอบครัวในพื้นที่ศึกษาจะมีสมาชิกเฉลี่ย 6 คน ในครัวเรือนเดียวกัน จะมีครอบครัวอยู่ร่วมกันเฉลี่ย 1.35 ครอบครัว จะอาศัยอยู่ ณ ที่อยู่ปัจจุบัน เฉลี่ย 33.87 ปี จะเห็นว่าลักษณะจะเป็นครอบครัวขยาย มีสมาชิกในครอบครัวสูงกว่าที่ควรจะเป็นทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ได้อยู่อาศัย ณ ที่นี่ยาวนาน และเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้แหล่งชุมชนแหล่งทำกิน เป็นพื้นที่ที่มีความสะดวกในทุกด้าน รวมทั้งชุมชนจะมีความผูกพันอย่างมากต่อชุมชน

3. ข้อมูลสภาพเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างได้ศึกษาด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านที่อยู่อาศัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีบ้าน/อาคารเป็นของตนเอง ลักษณะบ้านจะเป็นบ้านไม้ชั้นเดียว มีที่ดินเฉลี่ยครอบครัวละ 3 งาน 4 ตารางวา จะมีที่ดินสูงสุดถึง 6 ไร่ สำหรับวัตถุประสงค์ในบ้าน/อาคาร ส่วนใหญ่จะเป็นบ้านพักอาศัย ด้านทรัพย์สินในครอบครัว ส่วนใหญ่จะมีทรัพย์สินประเภทที่จะอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันเช่น ตู้เย็น โทรทัศน์ วิทยุ สำหรับยานพาหนะประเภทรถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ จะมีประมาณร้อยละ 50 กลุ่มตัวอย่างจะมีภาวะหนี้สินประมาณ 50 และเช่นเดียวกันก็จะมีเงินออมในรูปแบบต่างๆ อีกประมาณ 50 ด้านรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อปีของชุมชนพบว่า มีรายได้เฉลี่ย 158,316.34 บาท/ปี และมีรายได้เฉลี่ยสูงสุด 1,000,000 บาท แต่รายได้เฉลี่ยดังกล่าวจะมีการกระจายอย่างมาก ด้านการเปลี่ยนแปลงอาชีพในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงถึงร้อยละ 93.6 โดยเฉพาะอาชีพประมง กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพดังกล่าว มีปัญหาด้าน การจับ

สัตว์น้ำได้น้อยลง ราคาต้นทุนเพิ่มสูงขึ้นเช่น ค่าแรง ค่าน้ำมัน และอวน มีการกำหนดเขตการจับ สัตว์น้ำที่มีพื้นที่น้อยลง ราคาสัตว์น้ำได้ลดลงอย่างมาก รวมทั้งมีปัญหาสิ่งแวดล้อมเช่น คราบน้ำมัน ขยะมูลฝอย การชนกันระหว่างเรือประมงกับเรือขนส่งสินค้า จากข้อมูลดังกล่าว ชุมชนนี้จะมี สภาพเศรษฐกิจที่ดี และทำเลที่ตั้งก็เหมาะที่จะเป็นที่อยู่อาศัยและใกล้กับแหล่งทำกิน การปลูก บ้าน/อาคาร จะมีความมั่นคงรวมทั้งทรัพย์สินที่มีอยู่ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมาก็ยังไม่ได้นำทรัพย์สินดังกล่าวไปจำหน่ายหรือจำหน่ายทั้งสิ้น

4. ข้อมูลสภาพความเป็นอยู่ปัจจุบัน

การมีสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัวและชุมชน พบว่าจะมีปัญหาด้านต่างๆ ที่ได้รับ ได้แก่ รายได้ของครอบครัว ถนนหนทาง การมีงานทำ ระบบระบายน้ำ สภาพแวดล้อมในชุมชน การบริการด้านสาธารณสุข ในทางกลับกันชุมชนจะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านอย่างมาก และการบริการของหน่วยงานของรัฐ ที่มีความจำเป็นมีปัญหาค่อนข้างน้อย เช่น การบริการด้านประมง ด้านรถสาธารณะ การกำจัดขยะมูลฝอย โทรศัพท์ กลุ่มตัวอย่างจะมีความพอใจต่อสภาพความเป็นอยู่ในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุผลคือ อยู่อาศัยมานานแล้ว มีความรู้สึกคุ้นเคยกันในชุมชน สามารถประกอบอาชีพได้อย่างดี สภาพแวดล้อมดีอยู่ใกล้ทะเล

แต่อย่างไรก็ตามก็มีความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป มีการอพยพคนต่างถิ่นเข้ามาอยู่มากขึ้น ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น เช่น ฝุ่นละออง เสียงดัง น้ำเสีย และการฟ้องร้องต่อการเวนคืนที่ดินของคนในชุมชนเพิ่มขึ้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จะไม่ย้ายออกจากที่อยู่ปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะที่อยู่ปัจจุบันมีความเหมาะสมด้านการประกอบอาชีพโดยเฉพาะอาชีพประมง ที่ดินที่การทำเรือจัดเตรียมไว้ก็ไม่เหมาะสมด้านการประกอบอาชีพ สภาพแวดล้อม อยู่ห่างไกลจากแหล่งชุมชน และความผูกพันกับชุมชน รวมทั้งการจ่ายค่าชดเชยต่างๆ ไม่เหมาะสมทั้งทางด้านค่าที่ดิน และค่าเรือถอน กลุ่มตัวอย่างจึงไม่เคยไปดูสถานที่ที่การทำเรือฯ จัดเตรียมไว้ ส่วนที่เคยไปดูก็มีความเห็นว่า พื้นที่จัดเตรียมไว้ไม่เหมาะสม การเดินทางลำบากอยู่ห่างไปจาก แหล่งทำกิน ที่ดินที่จัดเตรียมไว้มีน้อยเกินไป การที่จะได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินไม่มี

5. ความคิดเห็นต่อการอพยพโยกย้าย

การทำเรือฯ ได้จัดเตรียมพื้นที่รองรับไว้ 2 พื้นที่ คือ ชุมชนหนองคล้าใหม่ และชุมชนปากคลองบางละมุง กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ดังกล่าวบ้างจากการบอกเล่าของ

เพื่อนบ้าน การชี้แจงของผู้นำชุมชน การชี้แจงของเจ้าหน้าที่การทำเรื่อง โดยมีความเห็นว่าที่ดินที่จัดเตรียมไว้ไม่เหมาะสมมีร้อยละ 79.7 โดยมีเหตุผลประกอบคือ อยู่ห่างไกลที่ทำกิน การเดินทางลำบาก สภาพแวดล้อมไม่ดี พื้นที่จัดเตรียมไว้น้อย ไม่มีอาชีพรองรับ ที่จัดเรือประมงไม่เหมาะสม และไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ดังนั้นพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้ควรจะมีการจัดสรรพื้นที่ให้มากกว่านี้ การจัดเตรียมทำเรือประมงควรจะให้เหมาะสมกว่านี้ การจัดเตรียมระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ จะต้องพร้อมก่อนที่จะอพยพเข้าไปอยู่ การบริการรถสาธารณะ และการพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สะดวก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความประสงค์ที่จะย้ายออกจากที่อยู่ปัจจุบันแน่นอน มีร้อยละ 75.6 ด้วยเหตุผลที่ว่า ที่อยู่ปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อความเป็นอยู่ มีความผูกพัน การย้ายออกไปจะมีผลต่อการประกอบอาชีพประมง กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิด จะย้ายออกมีร้อยละ 24.4 ด้วยเหตุผลต้องดูเงื่อนไขต่างๆ ที่การทำเรื่อง จะเสนอให้

สำหรับที่ดินที่ทำเรื่อง จัดเตรียมไว้ กลุ่มตัวอย่างไม่คิดจะย้ายเข้าไปอยู่เป็นส่วนใหญ่ ส่วนที่จะย้ายไปอยู่มีเพียงร้อยละ 13.5

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาทัศนคติ และสภาพเศรษฐกิจ-สังคม ของชุมชนที่ถูกเวนคืนที่ดิน : กรณีศึกษาชุมชนบ้านแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระดับครัวเรือน จำนวน 172 ตัวอย่าง จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 235 ราย ที่ต้องอพยพออกจากพื้นที่ แต่ปัจจุบันยังไม่ได้มีการโยกย้าย จากการศึกษาจะพบว่าชุมชนบ้านแหลมฉบังมีการตั้งถิ่นฐานมานานกว่า 30 ปี มีสภาพเศรษฐกิจ-สังคมที่ดี โดยที่ชุมชนบ้านแหลมฉบังมีทัศนคติและความคิดเห็นต่อการเวนคืนที่ดินเพื่อนำมาก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง คือ ไม่ต้องการย้ายออกจากพื้นที่ปัจจุบันเป็นส่วนใหญ่ โดยให้เหตุผลว่าที่อยู่ปัจจุบันมีความเหมาะสม สำหรับผู้ที่ต้องการย้ายออกจากพื้นที่ ได้แสดงความเห็นว่า ต้องการให้การท่าเรือแห่งประเทศไทยควรต้องจ่ายการเวนคืน และค่ารื้อถอนที่เหมาะสมกว่าที่จ่ายให้ในปัจจุบัน และชุมชนบ้านแหลมฉบังส่วนใหญ่ไม่ต้องการอพยพไม่อยู่ในพื้นที่ที่การทำเรือแห่งประเทศไทยจัดพื้นที่รองรับไว้ เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวไม่มีความเหมาะสม

บรรณานุกรม

การทำเรือแห่งประเทศไทย. 2541. รายงานหลักฉบับสมบูรณ์ : การศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบ-
สิ่งแวดล้อม : โครงการทำเรือแหลมฉบัง ขั้นที่ 2 .กรุงเทพฯ : การทำเรือแห่งประเทศไทย.

การทำเรือแห่งประเทศไทย. 2541. รายงานภาคผนวก : การศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
: โครงการทำเรือแหลมฉบัง ขั้นที่ 2 .กรุงเทพฯ : การทำเรือแห่งประเทศไทย.

เทศบาลตำบลแหลมฉบัง. มปป. ข้อมูลทั่วไป (เอกสารโรเนียว). ชลบุรี : เทศบาลตำบลแหลมฉบัง.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. 2540. การศึกษาผลกระทบและสู่ทางการลงทุนด้าน
สังคมในพื้นที่ภาคตะวันออก. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน.

ภาคผนวก

การสำรวจด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม
โครงการทำเรือแหลมฉบังขั้นที่ 2 (ระยะก่อสร้าง)
กลุ่มครัวเรือนบ้านแหลมฉบัง

ชื่อ-นามสกุล หัวหน้าครัวเรือน.....
ที่อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... บ้าน..... ตำบล..... อำเภอ..... จ.ชลบุรี
ชื่อ-นามสกุล ผู้สัมภาษณ์..... วันที่สัมภาษณ์.....

1. ข้อมูลทั่วไปผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ-นามสกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.2 เพศ (1) ชาย (2) หญิง
- 1.3 อายุ..... ปี
- 1.4 สถานภาพในครอบครัว
(1) หัวหน้า	(2) คู่สมรส	(3) บุตร/ธิดา
(4) เขย/สะใภ้	(5) บิดา/มารดา	(6) ญาติ/ผู้อาศัย
- 1.5 อาชีพ
(1) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
(2) ค้าขาย
(3) รับจ้างทั่วไป
(4) พนักงานโรงงาน
(5) ลูกจ้างบริษัทเอกชน
(6) เกษตรกรรม
(7) ประมง
(8) อื่น ๆ (ระบุ.....)
- 1.6 การศึกษา
(1) ไม่เคยเข้าเรียน	(2) ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น
(4) มัธยมศึกษาตอนปลาย	(5) อนุปริญญา	(6)ปริญญาตรี
(7) สูงกว่าปริญญาตรี		

2. ข้อมูลครอบครัว

2.1 โครงสร้างของครัวเรือน

2.1.1 ครัวเรือนของท่านมีสมาชิก..... คน

2.1.2 บ้านท่านอยู่รวมกันกี่ครอบครัว..... ครอบครัว

2.2 ครัวเรือนของท่านอาศัยอยู่ที่อยู่ปัจจุบันนี้นาน..... ปี

2.3. อาชีพหลักของครอบครัว

- (1) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- (2) ค้าขาย
- (3) รับจ้างทั่วไป
- (4) พนักงานโรงงาน
- (5) ลูกจ้างบริษัทเอกชน
- (6) เกษตรกรรม
- (7) ประมง
- (8) อื่น ๆ (ระบุ.....)

3. ข้อมูลสภาพเศรษฐกิจ

3.1 ที่อยู่อาศัย

3.1.1 ประเภทของบ้าน/อาคาร

- (1) บ้านไม้ชั้นเดียว
- (2) บ้านไม้ 2 ชั้น
- (3) บ้านตึกชั้นเดียว
- (4) บ้านตึก 2 ชั้น
- (5) ทาวน์เฮ้าส์
- (6) ห้องแถวไม้
- (7) อาคารพาณิชย์
- (8) ครึ่งตึกครึ่งไม้
- (9) อื่น ๆ (ระบุ.....)

3.1.2 ขนาดที่ดินที่อยู่อาศัย.....ไร่-งาน-วา²

3.1.3 วัตถุประสงค์การใช้บ้าน/อาคาร

- (1) เป็นที่พัก
- (2) ที่พัก/สถานที่ประกอบกิจการ
- (3) อื่น ๆ (ระบุ.....)

3.1.4 กรรมสิทธิ์ในบ้าน/อาคาร

- (1) ตนเอง
- (2) เช่า
- (3) อื่น ๆ (ระบุ.....)

3.2 ทรัพย์สินของทาน/ครอบครัว

รายการ	ในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา		ปัจจุบัน	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
โทรทัศน์	.....	.....	.....	.....
วิทยุ	.....	.....	.....	.....
ตู้เย็น	.....	.....	.....	.....
รถยนต์	.....	.....	.....	.....
มอเตอร์ไซด์	.....	.....	.....	.....
จักรยาน	.....	.....	.....	.....
เงินออม	.....	.....	.....	.....
ภาวะหนี้สิน	.....	.....	.....	.....

- 3.3 ครอบครัวของท่านมีรายได้เฉลี่ย.....บาท/ปี
- 3.4 ในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมาท่านและครอบครัวของท่านมีการเปลี่ยนแปลงอาชีพหรือไม่
- (1) ไม่มี
- (2) มี เปลี่ยนอาชีพจาก.....เป็นอาชีพ.....
สาเหตุที่เปลี่ยนอาชีพ.....
- 3.5 กรณีที่ท่านและครอบครัวประกอบอาชีพประมง ปัจจุบันท่านประสบปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหา	สาเหตุมาจาก
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....
4.....	4.....
5.....	5.....

4. ข้อมูลสภาพความเป็นอยู่ปัจจุบัน

4.1 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวท่านและครอบครัวในปัจจุบันมีอะไรบ้าง

สภาพปัญหา	มี	ไม่มี
1. รายได้ของครอบครัว	.....	.....
2. การมีงานทำของคนในครอบครัว	.....	.....
3. การบริการด้านสาธารณสุข	.....	.....
4. การบริการด้านไฟฟ้า	.....	.....
5. การบริการด้านประปา	.....	.....
6. การบริการด้านโทรศัพท์	.....	.....
7. การบริการด้านถนน	.....	.....
8. การบริการด้านระบบระบายน้ำ	.....	.....
9. ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน	.....	.....
10. สภาพแวดล้อมในชุมชน	.....	.....
11. การบริการรถสาธารณะ	.....	.....
12. การกำจัดขยะมูลฝอย	.....	.....
13. อื่นๆ(ระบุ.....)	.....	.....
14. อื่นๆ(ระบุ.....)	.....	.....

4.2 ท่านพอใจต่อสภาพความเป็นอยู่ในชุมชน หรือไม่

- (1) พอใจ เพราะ.....
- (2) ไม่พอใจ เพราะ.....
- (3) เฉย ๆ

4.3 ท่านมีความรู้สึกว่าคุณภาพแวดล้อมปัจจุบันของชุมชนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่

- (1) ไม่รู้สึกเปลี่ยนแปลง
- (2) เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างไร.....

4.4 เหตุผลที่ท่านไม่ย้ายออกจากที่อยู่ปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- (1) การย้ายออกจากที่อยู่ปัจจุบันจะมีผลต่อการประกอบอาชีพ เพราะ.....
- (2) ที่จัดเตรียมไว้ไม่เหมาะสมในด้าน
  - 2.1 การประกอบอาชีพประมง
  - 2.2 สภาพแวดล้อม
  - 2.3 ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ
  - 2.4 ห่างไกลจากแหล่งชุมชน
  - 2.5 ความผูกพันกับชุมชน
  - 2.6 อื่นๆ(ระบุ.....)
- (3) ค่าเช่าไม่เหมาะสม ท่านคิดว่าควรเป็นอย่างไร

- 3.1 ค่าที่ดิน.....
- 3.2 ค่ารื้อถอน.....
- 3.3 อื่นๆที่ควรชดเชย.....

4.5 ท่านเคยไปสำรวจ/ตรวจสอบสถานที่ที่การทำเรือจัดเตรียมไว้เพื่อการอพยพโยกย้ายหรือไม่

- (1) ไม่เคย เพราะ.....
- (2) เคย

4.6 กรณีที่เคยไปท่านมีความรู้หรือมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสถานที่ที่การทำเรือจัดเตรียมไว้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.7 กรณีที่ไม่เคยไปท่านมีข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ดังกล่าวหรือไม่

(1) ไม่มี

มี โดยวิธีใด

2.1 จากเพื่อนบ้าน

2.2 ผู้นำชุมชน

2.3 ญาติ

2.4 อื่นๆ(ระบุ.....)

5. ความคิดเห็นต่อการอพยพย้ายถิ่น

5.1 ท่านได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ที่การทำเรือจัดเตรียมไว้เพื่อการอพยพโยกย้ายหรือไม่

(1) ไม่เคยได้รับรู้เลย

เพราะ 1.1 ไม่สนใจ

1.2 ไม่มีเวลา

1.3 อื่นๆ ระบุ.....

(2) ได้รับข้อมูลบ้าง โดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

2.1 จากการบอกเล่าของเพื่อนบ้าน

2.2 จากการชี้แจงของผู้นำชุมชน

2.3 จากการชี้แจงของเจ้าหน้าที่การทำเรือ

2.4 ไปตรวจดูด้วยตนเอง

2.5 อื่นๆ ระบุ.....

(3) ได้รับข้อมูลเป็นอย่างดี โดย(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

3.1 จากการบอกเล่าของเพื่อนบ้าน

3.2 จากการชี้แจงของผู้นำชุมชน

3.3 จากการชี้แจงของเจ้าหน้าที่การทำเรือ

3.4 ไปตรวจดูด้วยตนเอง

3.5 อื่นๆ ระบุ.....

5.2 ท่านคิดว่าชุมชนแห่งใหม่ที่การทำเรือฯจัดเตรียมไว้ นั้นมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

(1) ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

(2) ไม่เหมาะสมเท่าใดนัก

(3) ไม่แน่ใจ

(4) เหมาะสมพอสมควร

(5) เหมาะสมมาก

5.2.1 เหตุผลประกอบกรณีที่ตอบข้อ (1) หรือ (2)

1.....

2.....

5.2.2 เหตุผลประกอบกรณีที่ตอบ ข้อ (4) หรือ (5)

- 1.....
- 2.....

5.3 เพื่อให้ชุมชนแห่งใหม่มีความสมบูรณ์/เหมาะสมกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาเพิ่มเติม

- 1.....
- 2.....
- 3.....

5.4 ปัจจุบันท่านมีความประสงค์หรือคิดที่จะย้ายจากที่อยู่ปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

- (1) ไม่คิดจะย้ายที่อยู่ปัจจุบัน เพราะ.....
- (2) ยังไม่คิดที่จะไป แต่ถ้ามีเงื่อนไขหรือปัจจัยที่เหมาะสมก็อาจจะพิจารณาใหม่
โปรดระบุเงื่อนไขหรือปัจจัยดังกล่าว

- (3) อาจจะย้ายไปที่.....
- (4) จะย้ายไปแน่นอน เพราะ.....
- (5) อื่นๆ ระบุ.....

5.5 ท่านมีความประสงค์จะย้ายไปอยู่ที่ชุมชนแห่งใหม่ที่จัดเตรียมไว้หรือไม่

- (1) ไม่ไปแน่นอน เพราะมี/เตรียมที่อยู่ใหม่ไว้แล้ว (อยู่ที่ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....)
- (2) ไม่ไปแน่นอนเพราะที่อยู่ใหม่ที่ทำเรื่องจัดเตรียมไว้ไม่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพ
โปรดระบุอาชีพ.....และรายละเอียดเพิ่มเติมว่าไม่เหมาะสมอย่างไร
- (3) ไม่ไปแน่นอน เพราะเหตุผลอื่น โปรดระบุ.....
- (4) ยังไม่แน่ใจขึ้นอยู่กับ.....
- (5) อาจจะไป ถ้า.....
- (6) จะไปแน่นอน เพราะ.....
- (7) อื่นๆ ระบุ.....

5.6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการอพยพโยกย้าย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

(1) ควรจ่ายค่าชดเชยเพิ่มเติมให้แก่ราษฎรที่ต้องการอพยพโยกย้าย

เพราะ.....

ค่าชดเชยเพิ่มเติมที่เหมาะสม คือ.....

โดยพิจารณาจาก.....

(2) การทำเรื่องควรประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการเพิ่มเติม ข้อมูลที่ต้องการให้ชี้แจง

2.1.....

2.2.....

2.3.....

(3) ต้องการให้การทำเรื่องอำนวยความสะดวกในการอพยพโยกย้ายโดย

.....

.....

(4) ต้องการให้การทำเรื่องช่วยเหลือ/สนับสนุนด้านอื่นๆเพิ่มเติมได้แก่

.....

.....

.....

ที่ ชบ 0015.2/38906

ศาลากลางจังหวัดชลบุรี
ถนนมณฑลเสวี ชบ 20000

30 ธันวาคม 2536

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ

เรียน หัวหน้าแผนกจัดการทรัพย์สิน ท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งจังหวัดชลบุรี ที่ 2537/2536 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2536

ตามที่จังหวัดชลบุรี ได้มีคำสั่ง 1019/2534 ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2534 และคำสั่งที่ 1405/2534 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2534 แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดเงินช่วยเหลือค่าเรือถอนแก่ราษฎร ในเขตเวณคัมแหลมฉบัง ไปแล้วนั้น

เพื่อให้การช่วยเหลือและอพยพราษฎรเป็น ไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จังหวัดชลบุรี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือและกำกับการอพยพราษฎรออกจากที่ดินบริเวณท่าเรือแหลมฉบัง รายละเอียดตามคำสั่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติ

(Signature) (๘ ๓ ๓ 3)

ขอแสดงความนับถือ

1๑.๑๑.๓๖

(Signature)

(นายกนก ยะสารวรรณ)

ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

สำนักงานจังหวัดชลบุรี

ฝ่ายแผนและโครงการ

โทร. (038)275034

โทรสาร (038)279434

คำสั่งจังหวัดชลบุรี

ที่ ๒๕๓๗ / ๒๕๓๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือและกำกับการอพยพราษฎรออกจากที่ดิน
เวนคืนบริเวณท่าเรือแหลมฉบัง

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2533 และมีมติคณะอนุกรรมการ
กำกับดูแลการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (อพอ.) ครั้งที่ 2/2533 เมื่อวันที่
13 กรกฎาคม 2533 ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทย (ท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง) ร่วมกับ
จังหวัดชลบุรีดำเนินการช่วยเหลือราษฎรที่อาศัยอยู่ในที่สาธารณะ ในเขตเวนคืนแหลมฉบัง
ซึ่งจังหวัดชลบุรีได้มีคำสั่งที่ 1019/2534 ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2534 และคำสั่งที่
1405/2534 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดเงินช่วยเหลือค่ารถออกไปแล้วนั้น

เพื่อให้การช่วยเหลือ และอพยพราษฎรออกจากที่ดินเวนคืนบริเวณท่าเรือ
แหลมฉบังเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จึงได้ยกเลิกคำสั่งที่
1019/2534 และคำสั่งที่ 1405/2534 และแต่งตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือและกำกับ
การอพยพราษฎร ดังนี้

1. รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี (1)	ประธานกรรมการ
2. ผู้อำนวยการท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง	กรรมการ
3. ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรี	กรรมการ
4. ผู้อำนวยการกองนิติการและจัดการ ทรัพย์สิน การท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง	กรรมการ
5. ผู้อำนวยการกองการเงิน การท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง	กรรมการ
6. โยธาธิการจังหวัด	กรรมการ
7. ผังเมืองจังหวัดชลบุรี	กรรมการ
8. ที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา	กรรมการ
9. ที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาบางละมุง	กรรมการ
10. นายอำเภอศรีราชา	กรรมการ
11. นายอำเภอบางละมุง	กรรมการ
12. นายเนตร กระจ่างแจ้ง ผู้แทนชาวบ้าน	กรรมการ

13. นายสำราญ ถนอมรอด ผู้แทนชาวประมง	กรรมการ
14. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดชลบุรี	กรรมการ
15. หัวหน้าแผนกจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง	กรรมการและ เลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1. กำหนดแนวทางการช่วยเหลือและอพยพรายชฎรออกจากที่ดิน เว้นคืน บริเวณท่าเรือแหลมฉบัง
2. ประสาน กำกับ และติดตามการดำเนินงานการช่วยเหลือและอพยพรายชฎร ตลอดจนให้คำแนะนำแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานดังกล่าว
3. แต่งตั้งคณะทำงานช่วยเหลือการดำเนินงานของคณะกรรมการตามที่เห็นสมควร

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2536

(นายกนก ชะตาธรรม)
ผู้ว่าการจังหวัดชลบุรี

รายงานการประชุม

คณะกรรมการช่วยเหลือและกำกับการอพยพราษฎรจากเขตเวณคัมบริเวณท่าเรือแหลมฉบัง

ครั้งที่ 1/2540 เมื่อ 15 กรกฎาคม 2540

ณ ห้องประชุมท่าเรือแหลมฉบัง

ผู้มาประชุม

1. ร.ต.ต. ธนะพงษ์	จ๊กกะพาก	รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี	ประธานกรรมการ
2. นาวาโท กาญจน์	ตันติเวชกุล	ผู้อำนวยการท่าเรือแหลมฉบัง	กรรมการ
3. นายสมเกียรติ	น่วมสารานู	ผู้อำนวยการกองนิติการและ จัดการทรัพย์สิน ท่าเรือแหลมฉบัง	กรรมการ
4. เรือโทบรรยงค์	สุขวิวัฒน์พร	ผู้อำนวยการกองแผนงาน ท่าเรือแหลมฉบัง	กรรมการ
5. นายจिर โชติ	ปัญญาประดิษฐ์	แทน โยธาธิการ จ.ชลบุรี	กรรมการ
6. นายอนุวงศ์	ชาบุตร	แทน ผังเมือง จ.ชลบุรี	กรรมการ
7. นายเสริมศักดิ์	รัตนภูผา	แทน เจ้าพนักงานที่ดิน จ.ชลบุรี สาขาศรีราชา	กรรมการ
8. นายพรศักดิ์	โก้ประวัตติ	แทน เจ้าพนักงานที่ดิน จ.ชลบุรี สาขาบางละมุง	กรรมการ
9. นายรพจน์	ประชิดวัตติ	แทน นายอำเภอศรีราชา	กรรมการ
10. นายจงกล	มาขรรยงค์	แทน นายอำเภอบางละมุง	กรรมการ
11. นายวินิจ	ปิณชานิช	หัวหน้าแผนกจัดการทรัพย์สิน กองนิติการฯ ท่าเรือแหลมฉบัง	กรรมการ และเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

1. ผู้บังคับการตำรวจภูธร จ.ชลบุรี   ติคราชการ
2. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดชลบุรี   ติคราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายบุญเลิศ   น้อมศิลป์   นายกเทศมนตรี ตำบลแหลมฉบัง
2. เรือเอกสุทธินันท์   หัตถวงษ์   ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบริการ ท่าเรือแหลมฉบัง

เริ่มประชุม เวลา 14.20 น.

วาระที่ 1

เรื่องที่ประธานฯ แจ้งที่ประชุมทราบ

ประธานฯ

- กล่าวเปิดประชุม และให้ผู้อำนวยการท่าเรือแหลมฉบังแจ้งเรื่องที่จะขอให้แจ้งที่ประชุมทราบ

ผู้อำนวยการ

ท่าเรือแหลมฉบัง

- ในนามของท่าเรือแหลมฉบัง ใคร่จะขอความกรุณาจากทุกหน่วยงาน โดยการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังมีความก้าวหน้าประสบความสำเร็จเกินคาด และในระยะอันใกล้มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่เพื่อโครงการก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบังขั้นที่ 2 และจะต้องทำการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป ขณะนี้ปริมาณตู้สินค้าได้เพิ่มมากขึ้น ตามสถิติท่าเรือกรุงเทพปริมาณตู้สินค้าได้ลดลงแล้วโดยจะมาใช้ที่นี้แทน รัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ท่าเรือแหลมฉบังเป็นศูนย์กลางการขนส่งถ่ายลำของภูมิภาคนี้คล้ายกับที่ประเทศสิงคโปร์หรือฮ่องกง ซึ่งต่อไปปริมาณเรือและสินค้านับวันจะเพิ่มมากขึ้น ธุรกิจจะขยายไปในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นเรื่องการอพยพรายการฯ จากชุมชนแหลมฉบังสมควรเร่งรัดดำเนินการให้เสร็จโดยเร็ว เพื่อมิให้มีปัญหาเหมือนเช่นที่ท่าเรือคลองเตยที่กรุงเทพ ปัจจุบันการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังได้เห็นรูปธรรมที่ชัดเจนแล้ว

มติที่ประชุม

- รับทราบ

วาระที่ 2

เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 2/2538 เมื่อ 29 พฤศจิกายน 2538

ประธานฯ

- ขอให้ที่ประชุมตรวจรายงานการประชุมรวม 15 หน้า ซึ่งฝ่ายเลขานุฯ ได้เขียนให้กรรมการทุกท่านตรวจพิจารณาแก้ไขแล้ว

ผู้อำนวยการ

ท่าเรือแหลมฉบัง

- เนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้วได้ล่วงเลยเวลาไปพิเศษ ผู้ที่ร่วมประชุมหลายท่านได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ขอให้เลขานุฯ ช่วยสรุปสาระสำคัญในการประชุมครั้งที่แล้ว

เลขานุฯ

- ผลการประชุมครั้งที่แล้วมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้
- เรื่องที่ 1 คณะอนุกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากโครงการรัฐที่กระทรวงมหาดไทย ได้มาคืบคลานพื้นที่ริมทะเลชายฝั่งหน้าเขาแหลมฉบัง เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาข้อเสนอใหม่ของคุณวาทานชาวบ้าน 5 ราย นำโดยนายจ่านงค์ วงศ์สว่างได้ยื่นข้อเสนอที่จะขอย้ายไปอยู่บริเวณดังกล่าว

- ภายหลังจากการไปตรวจพื้นที่หน้าเขาแหลมฉบบังแล้ว ผู้แทนคณะอนุกรรมการเพื่อแก้ไข ปัญหาผลกระทบจากโครงการของรัฐได้เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการช่วยเหลือและ กำกับการอพยพฯ ได้แก่ผู้แทนคณะกรรมการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ ผู้แทน กระทรวงเกษตรฯ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้แทนกองการ ข้าราชการกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกรมธนารักษ์ ผู้แทนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และ ตัวแทนชาวบ้าน ให้ความเห็นตรงกันเป็นเอกฉันท์ว่าพื้นที่บริเวณหน้าเขาแหลมฉบบังไม่ เหมาะสมจะให้เป็นที่อยู่อาศัย พื้นที่จะต้องลงทุนเป็นเงินจำนวนมาก การปรับปรุงจะต้อง ปรับปรุงภูเขาออก เป็นการทำลายสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เห็นควรให้อพยพฯ ชาวบ้าน แหลมฉบบัง ไปอยู่ในพื้นที่ที่จังหวัดฯ และทำเรือแหลมฉบบังจัดไว้ให้ที่บ้านหนองคล้า ต.บึง หรือบริเวณปากคลองบางตะบุง

- เรื่องที่ 2 สำนักงานประปาเขต 1 ชลบุรี ขออนุญาตวางท่อเมนประปา เพื่อถ่ายน้ำเข้าหมู่บ้านชุมชนแหลมฉบบัง ที่ประชุมมีมติไม่สมควรอนุญาต เพราะจะเป็นการเสียเปล่าเงินของ รัฐ โดยให้การทำเรือฯ มีหนังสือแจ้งการประปาฯ ทราบ ซึ่งทำเรือแหลมฉบบังได้มีหนังสือ แจ้งไปให้ทราบแล้ว

- เรื่องที่ 3 นายสิมมา สายคำวงษ์ ราษฎรที่ถูกเวนคืนบริเวณ หมู่ 4 ต.ทุ่งสูงลา (บ้านเนิน) ซึ่งอยู่บริเวณหัวงานของโครงการขั้นที่ 1 ได้เข้ามาปลูกบ้านอยู่ในหมู่บ้านแหลมฉบบัง และ ขอความช่วยเหลือ เนื่องจากได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ที่ประชุมมีมติสมควร ให้ความช่วยเหลือ โดยจัดพื้นที่บ้านหนองคล้าให้เพราะเป็นผู้ได้ให้ความร่วมมือในการ อพยพฯ ออกไปในครั้งแรก

- การพิจารณาแก้ไขปัญหาเส้นทางคมนาคมของ นายสงวน จันทรไกรทอง ราษฎรที่ถูก เวนคืนบริเวณแนวรั้วด้านทิศเหนือของทำเรือแหลมฉบบัง และพื้นที่ที่เหลือไม่มีทางออกสู่ ถนน ที่ประชุมมีมติ สมควรหาทางเข้าออกให้กับนายสงวนฯ

ประธานฯ

- ตามรายงานการประชุมที่เลขฯ ตรูป มีผู้ใดจะแก้เพิ่มเติมหรือไม่ ถ้าไม่มีให้ถือว่าที่ ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 2/2538

มติที่ประชุม

- รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 2/2538 เมื่อ 29 พฤศจิกายน 2538

วาระที่ 3

- เรื่องเพื่อทราบ

ประธานฯ

- ให้เลขฯ รายงานที่ประชุมเกี่ยวกับการขอให้ทางราชการดำเนินการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่จัดสรรบริเวณปากคลองบางละมุงและที่บ้านหนองคล้า

สมาชิก

- ตามมติที่ประชุมครั้งที่แล้ว ให้ดำเนินการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรที่อพยพจากเขตเวนคืนแหลมฉบัง ไปอยู่ในพื้นที่ปากคลองบางละมุงและที่บ้านหนองคล้า เพื่อจูงใจให้ราษฎรมั่นใจที่จะอพยพฯ ไปอยู่ ขณะนี้เรื่องได้ผ่านขั้นคณะกรรมการพิจารณาของสภาเทศบาลตำบลแหลมฉบังแล้ว อยู่ระหว่างการพิจารณาของกรมที่ดิน

มติที่ประชุม

- รับทราบ

ครั้งที่ 4

เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 รายงานผลการดำเนินงานของคณะทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาการอพยพราษฎรจากเขตเวนคืนท่าเรือแหลมฉบัง

ประธานฯ

- ให้เลขฯ รายงานที่ประชุม

สมาชิก

- ตามที่จังหวัดชลบุรี ได้มีคำสั่งตั้งคณะทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาการอพยพราษฎรจากเขตเวนคืนท่าเรือแหลมฉบัง เมื่อ 12 กรกฎาคม 2539 โดยมีนายเทศมนตรีตำบลแหลมฉบัง เป็นประธานฯ ผู้แทนอำเภอศรีราชา ตัวแทนชาวบ้าน และผู้แทนท่าเรือแหลมฉบัง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ในการพิจารณา และเสนอแนะแนวทาง การช่วยเหลืออพยพราษฎรออกจากพื้นที่เวนคืน เพื่อเสนอคณะกรรมการช่วยเหลือและกำกับการอพยพฯ พิจารณา

- คณะทำงานฯ ได้จัดให้มีการประชุมพิจารณารวม 4 ครั้ง ครั้งสุดท้ายเมื่อ 12 มิถุนายน 2540 สรุปได้ว่าจากผลการสำรวจความต้องการของชาวบ้านแหลมฉบัง 235 ครัวเรือน มีจำนวน 111 ครัวเรือน แจ่งในแบบสอบถามขออยู่ที่เดิม โดยขอให้จัดกันเขตเป็นสัดส่วน มี 92 ครัวเรือน ไม่ยอมออก มี 32 ครัวเรือนขอเงินเพิ่มเติมรายละ 1 ล้านบาท ถึงจะยอมย้ายออกไป

- การอพยพราษฎรจากเขตเวนคืนท่าเรือแหลมฉบัง คณะกรรมการช่วยเหลือและกำกับการอพยพฯ ได้พิจารณาหลายครั้งแล้วมีความเห็น จะต้องอพยพราษฎรจากพื้นที่อย่างแน่นอน โดยจังหวัดชลบุรี ร่วมกับการท่าเรือฯ ดำเนินการให้ไปอยู่ในพื้นที่รองรับทั้ง 2 แห่ง คือที่บ้านหนองคล้า รายละ 100 ตารางวา และที่บริเวณปากคลองบางละมุง สำหรับผู้

ประกอบอาชีพประมงรายละ 60 ตารางวา ซึ่งได้จัดสร้างสิ่งสาธารณูปโภค ถนน ท่อระบายน้ำ ประปา ไฟฟ้า เชื้อนเทียบเรือประมง เชื้อนกันทรายป้องกันกรคืนเงิน สามารถรองรับผู้ประกอบอาชีพประมงได้ทั้งหมดเป็นบริเวณที่อยู่อาศัยของชาวบ้านอยู่แล้ว เหมาะสำหรับการอยู่อาศัยของผู้ประกอบอาชีพประมง

ประธานฯ

- ขอให้ทราบว่าตามมติที่ประชุมได้พิจารณาหลายครั้งแล้ว มีเป้าหมายจะต้องอพยพชาวบ้านออกทั้งหมด ใครขอทราบความคิดเห็นนายกเทศมนตรี ตำบลแหลมฉบัง ในฐานะเป็นกลนของชาวบ้าน แนวทางที่จะดำเนินการให้สำเร็จควรจะทำอย่างไร

นายกเทศมนตรี
ตำบลแหลมฉบัง

- ตามที่จังหวัดฯ ได้มอบหมายให้เป็นประธานคณะทำงานฯ ขอเรียนว่า ในความคิดเห็นของชาวบ้านส่วนใหญ่อยากจะให้การทำเรือฯ สร้างแนวรั้วกันเขตแบ่งให้ชาวบ้านได้อยู่เป็นสัดส่วนในที่เดิม ส่วนเรื่องที่มี 32 ราย จะขอเพิ่มเงินช่วยเหลือรายละประมาณ 1 ล้านบาท เป็นผลการสำรวจของคณะทำงานฯ ที่ได้แจกแบบสอบถามไปคิดว่าจะไปอย่างแน่นอน โดยชาวบ้านส่วนใหญ่จะรอคว้าทางราชการจะให้ความช่วยเหลือมีมากน้อยเพียงใด ดังนั้นจึงเห็นสมควรให้มีการเสนอขอเพิ่มเงินให้ชาวบ้าน โดยอาจจะตั้งคณะทำงานฯ ไปเจรจาทำความเข้าใจความตกลงกับชาวบ้านเป็นราย ๆ ไป คิดว่าน่าจะมีชาวบ้านไปเพิ่มมากกว่าที่สำรวจไว้ 32 ราย และถ้าหากไม่ยอมไปการทำเรือฯ ก็มีกฎหมายสามารถดำเนินการได้อยู่แล้ว

- ประเด็นที่ 2 ขอเรียนว่าชาวบ้านคู่ข้อเปรียบเทียบกับที่ทำเรือคลองเตย ที่การทำเรือฯ และทางราชการได้ให้ความช่วยเหลือเข้าไปดูแล สร้างบ้านให้อยู่ ย่นอายุความสะดวกให้ทุกอย่าง คิดว่าถ้าทางราชการจะต้องเอาที่ดินไปใช้จริง ๆ สมควรมีเวลาให้ชาวบ้านได้เตรียมตัวสักประมาณ 2-3 ปี

- ประเด็นที่ 3 ที่ชาวบ้านส่วนใหญ่ที่ยังต่อต้านอยู่เนื่องจากคิดว่าเมื่อการทำเรือฯ เวนคืนไปแล้วเอาไปให้เอกชนประกอบกิจการ ทำเรือฯ ไม่ได้ทำเองรู้สึกว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงไม่ให้ความร่วมมือ

- ส่วนเรื่องการปลูกบ้านเรือนขึ้นใหม่ในชุมชนแหลมฉบัง ทางเทศบาลไม่เคยอนุญาต และหากมีการปลูกเพิ่มอีกขอให้การทำเรือฯ ช่วยมีหนังสือแจ้งเทศบาลฯ ด้วย โดยขอให้แจ้งขณะเริ่มดำเนินการปลูกสร้างเพื่อจะได้ดำเนินการยับยั้ง และขอให้ทำเรือฯ ออกประกาศ แผ่นปลิวแจ้งความไปยังชาวบ้านทุกครัวเรือนด้วย

ผู้อำนวยการ
อำเภอแหลมฉบัง

- ในเรื่องการช่วยเหลือราษฎร ตั้งแต่ได้เข้ามาร่วมดำเนินการ ได้พยายามช่วยราษฎรทุก
อย่าง งานเวนคืนที่ยังคงเป็นปัญหาคงเป็นที่ทราบกันดีแล้ว สาเหตุสืบเนื่องจากข้อผิดพลาด
บกพร่องของระบบราชการที่จะทำก็ไม่ทำ ย้ายไปย้ายมา ทำให้ช่วงเวลาของการเวนคืนยาว
นานออกไป เป็นเรื่องที่ไม่อาจปฏิเสธได้ ยิ่งถ่วงเลยเวลานานไปปัญหาก็จะเพิ่มมากขึ้น และ
เท่าที่ผ่าน ได้พยายามหาทางเพิ่มค่าทดแทนให้ราษฎรอยู่แล้วทำทุกอย่างเพื่อช่วยเหลือ
ราษฎรขอเพิ่มค่าบ้าน ก็ผลักดันจนรัฐบาลเห็นชอบเพิ่มขึ้น โดยทำเท่าที่กฎหมายเปิดช่องให้
ทำ สำหรับราษฎรกลุ่มที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์อยู่ในที่สาธารณะตามกฎหมายไม่มีสิทธิ์ได้รับค่า
ทดแทนก็ได้เสนอขอรัฐบาลให้เงินช่วยเหลือในการรื้อถอน

- ชาวบ้านกลุ่มที่ประกอบอาชีพประมงได้ลงชื่อขอให้จัดที่ทำกินที่สามารถประกอบอาชีพ
ประมงได้ ก็ได้จัดสรรบริเวณปากคลองบางละมุงให้พร้อมทั้งดำเนินการก่อสร้างทำเทียบ
เรือประมง มีสิ่งสาธารณูปโภคให้ทุกอย่าง อยู่ในบริเวณชุมชนที่อยู่อาศัย โดยในข้อตกลง
รับว่าเมื่อทำให้แล้วจึงจะอพยพ แต่เมื่อทำให้เสร็จแล้วก็ไม่ยอมไป กลับมีข้อเรียกร้องข้อต่อ
รองใหม่เพิ่มขึ้นอีกไม่เป็นที่ยุติ ไม่ทราบว่ามีเมื่อดำเนินการขอเงินเพิ่มให้แล้ว จะมีอะไรเป็น
หลักประกันว่าจะอพยพอย่างแน่นอน ซึ่งในการเสนอขออนุมัติเงินเพิ่มให้แก่ชาวบ้านนั้น
รัฐบาลผู้อนุมัติจะถามว่าเมื่อเพิ่มให้แล้วราษฎรจะไปหรือไม่

- การเสนอขอเงินช่วยเหลือเพิ่มกรณีนี้เป็นเรื่องต้องให้ความมั่นใจรัฐบาลว่าโครงการนี้
ความเป็นไปได้ จะต้องต้องมีข้อมูลเป็นที่ยอมรับได้ว่าเหมาะสม และต้องดำเนินการทั้งหมด
โดยตั้งงบประมาณผูกพันไว้ประมาณ 2-3 ปี และเมื่อดำเนินการแล้วชาวบ้านยังไม่ยอมไป
ต้องดำเนินการตามกฎหมายคุ้มครองผู้เดือดร้อน ควรมีข้อมูลชัดเจนว่า ถ้าจะไปต้องการให้ความช่วย
เหลืออะไรบ้าง อัตราหรือหลักเกณฑ์การจ่ายเงินช่วยเหลือน่าจะคิดอัตราปัจจุบัน เพื่อให้ผู้
ปฏิบัติสามารถดำเนินการให้ถูกต้อง และต้องดูทรัพย์สินแต่ละรายว่าขณะนี้มีทรัพย์สิน
อะไรบ้าง มีบ้านจำนวนเท่าใด จะต้องไม่ให้มีการปลูกสร้างใหม่ในที่เดิม

- ที่ตามรายงานคณะทำงานฯ รายงานเสนอว่าความต้องการของชาวบ้านที่ไม่ยอมไปโดย
ขอให้กันรั้วอยู่ที่เดิมนั้นในประเด็นนี้ขอคัดค้านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีราษฎรให้ความร่วมมือกับทางราชการด้วยดี ยินยอมอพยพจาก
พื้นที่เวนคืนกลับได้รับความช่วยเหลือน้อยกว่า แต่ผู้ที่ฝ่าฝืนกลับจะได้มาก ไม่ทราบจะเป็น
การสมควรหรือไม่ อีกทั้งเงินที่จะนำมาจ่ายเป็นเงินของส่วนรวมและยัง ไม่มีความมั่นใจเลย
ว่าจุดพอกของชาวบ้านอยู่ตรงไหน การที่จะเสนอควรจะต้องมีความชัดเจน

เจ้าหน้าที่ดิน

- ขอเสนอว่าผู้ไม่มีเอกสารสิทธิ์จะพิจารณาจ่ายอย่างไร จะจ่ายเฉพาะค่าสิ่งปลูกสร้าง

๑. ทนาย สาขาศรีราชา ใช่หรือไม่

ผู้อำนวยการกอง - มีแนวความคิดเห็นด้วยกับประธานฯ โดยให้เทศบาลรับไปดำเนินการสอบถามชาวบ้าน
แผนงาน ทำเรือฯ -ว่าจะไปหรือไม่จะขอเท่าใดถึงจะยอมไป

ผังเมือง จ.ชลบุรี - มีความเห็นเช่นเดียวกับผู้อำนวยการทำเรือแหลมฉบัง ที่จะต้องดำเนินการให้อพยพออกไปทั้งหมด โดยทำเป็นโครงการ เพราะหากไม่อพยพออกไปทั้งหมดที่เหลืออยู่จะมีปัญหาเพิ่มมากขึ้น และถ้าปล่อยเนิ่นนานออกไปปัญหายังเพิ่มมากขึ้น ต้องกำหนดลงไปเลยในเรื่องค่าช่วยเหลือ และให้เวลาในการขนย้ายเท่าใด มีข้อเสนอ 3 แนวทาง

1. ตั้งงบประมาณทั้งโครงการมีหลักเกณฑ์ชัดเจนเพื่อให้สามารถชี้แจงต่อสาธารณชนได้
2. พิจารณารายเป็นราย ๆ ไป ทรัพย์สินมีเท่าใด อะไรบ้าง สมควรรับเท่าใดมีการต่อรอง
3. ต้องชี้แจงให้ชาวบ้านทราบว่าพวกเขาที่ไปแล้วเขาได้รับตามเกณฑ์ของกฎหมาย หากพวกเขาไม่ยอมไปกลับได้มากกว่าจะยุติธรรมกับราชการหรือไม่

ประธานฯ - การอพยพควรจะต้องดำเนินการให้ออกทั้งหมด โดยขอให้ทำเรือแหลมฉบังจัดทำเรื่องของงบประมาณ มีหลักเกณฑ์การคิด ตามราคาของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตที่จ่ายค่าชดเชยให้แก่ผู้ถูกเวนคืนเป็นตัวอย่างเทียบเคียง และให้ทำในรูปของคณะกรรมการน่าจะเหมาะสม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ราษฎร โดยอาจมีการเจรจาต่อรองตามสภาพ ปริมาณและลักษณะของทรัพย์สิน

- หากสามารถตกลงกับตัวแทนที่ราษฎรเชื่อถือฟังก็จะเป็นการดี เห็นว่าจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อดำเนินการอพยพราษฎรให้เสร็จสิ้น หากนานวันไปก็จะต้องใช้เงินมากขึ้น และปัญหาความยากลำบากจำนวนเงินก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นเมื่อมีเงินพร้อมจ่ายแล้วให้มีกำหนดเวลาพอสมควรเพื่อเตรียมการขนย้าย หากครบกำหนดแล้วก็ต้องดำเนินการตามกฎหมาย

มติที่ประชุม -

1. เห็นชอบในหลักการที่จะให้ความช่วยเหลือราษฎรเพิ่มเติมในการอพยพ
2. ให้ตั้งคณะทำงานขึ้นชุดหนึ่งเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาค่าช่วยเหลือเพิ่มเติมเสนอที่ประชุมครั้งต่อไป ประกอบด้วย โยธาธิการฯ ผังเมืองฯ อำเภอศรีราชา ที่ดิน จ. ชลบุรี สาขาศรีราชา กองช่างเทศบาลตำบลแหลมฉบัง โดยทำเรือแหลมฉบังเป็นเจ้าของเรื่อง ให้คณะทำงานฯ เสนอขอความเห็นชอบหลักเกณฑ์การจ่ายเงินจากคณะกรรมการช่วยเหลือและกำกับการอพยพฯ เพื่อพิจารณาคำเนินการต่อไป

4.2 สิทธิการขอรับเงินค่าทดแทน หากผู้มีสิทธิไม่ร้องขอรับเงินค่าทดแทนภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มีการวางเงินให้เงินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

ประธานฯ

- ให้เลขฯ ชี้แจงที่ประชุม

เลขฯ

- ชาวบ้านแหลมฉิมบึงที่ถูกเวนคืนกลุ่มที่มีเอกสารสิทธิ์ ปัจจุบันมี 85 ราย ยังไม่ยอมมาขอรับเงินค่าทดแทน ซึ่งท่าเรือแหลมฉิมบึงได้นำฝากธนาคารออมสิน สาขาศรีราชาตามกฎหมายและแจ้งให้ทราบหลายครั้งแล้ว ขณะนี้ใกล้จะครบกำหนดเวลาที่เงินดังกล่าวจะตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 34 พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนฯ พ.ศ.2530 ราษฎรก็จะหมดสิทธิในการรับเงินค่าทดแทน

ผู้อำนวยการกอง
แผนงาน ท่าเรือฯ

- ควรดำเนินการแจ้งให้ทราบอีกครั้ง ลงประกาศหนังสือพิมพ์ คิดประกาศในหมู่บ้านให้ชาวบ้านทราบ

ผั่งเมือง จ.ชลบุรี

- ในเรื่องนี้เคยมีประสบการณ์ชาวบ้านมักไม่เข้าใจ น่าจะพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่จะให้แก่ชาวบ้าน เนื่องจากชาวบ้านจะไม่เข้าใจเรื่องอายุความ อยากจะให้ทำความเข้าใจให้ชาวบ้านทราบด้วย

นายกเทศมนตรี
ตำบลแหลมฉิมบึง

- ควรแจ้งเป็นราย ๆ ไป ให้ประชาชนได้รู้ข้อมูลหมายบ้าง ลงข่าวไปให้ทราบ คิดประกาศในหมู่บ้าน

ประธานฯ

- สมควรมีหนังสือแจ้งทุกราย ออกประกาศไปคิดในหมู่บ้าน ลงประกาศในสื่อทุกด้านเท่าที่จะทำให้ชาวบ้านทราบ

มติที่ประชุม

- ให้ท่าเรือแหลมฉิมบึงมีหนังสือแจ้งราษฎรทุกราย และดำเนินการประกาศในสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ชาวบ้านทราบด้วย

4.3 การปลูกสร้างโรงเรือนเป็นร้านขายอาหารริมทะเลในพื้นที่เวนคืนของท่าเรือแหลมฉิมบึง

นายกเทศมนตรี
ตำบลแหลมฉิมบึง

- ในเรื่องการปลูกสร้างร้านค้าขายอาหาร 8 ราย ของชาวบ้านแหลมฉิมบึง หากท่าเรือฯ จะใช้พื้นที่ขอให้มีหนังสือถึงเทศบาล โดยขอรับประกันว่าจะดำเนินการให้ออกไปได้ ชาวบ้านรับว่าไม่ขัดข้องที่จะรื้อถอนออกไป ขณะนี้ขอค้าขายทำกินไปก่อน ประมาณ 6 เดือน ผ่อนผันให้ภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2541 ออกไปหมด

ผู้อำนวยการกอง
นิติการฯ ทำเรื่อง

- เรื่องนี้เป็นปัญหาอย่างมากในฐานะผู้ดูแล บางครั้งมีรายใหม่เข้ามาปลูกสร้าง เมื่อเข้าไป
ดำเนินการให้หรือถอนก็ได้แย้งว่ารายก่อนทำไมอยู่ได้ กลายเป็นว่าเจ้าหน้าที่ไปมีผลประโยชน์
ให้ไปไล่รายอื่น ๆ ก่อน ถ้าไปก็จะไป อ่างกันไปอ่างกันมา และในเรื่องนี้ที่ประชุมคณะ
อนุกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาลดกระทบจากโครงการของรัฐที่กระทรวงมหาดไทยให้คำเนิ
นการตามกฎหมาย โดยให้ดำเนินการเมื่อได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้าพอสมควรแล้ว

ผู้อำนวยการ
ทำเรื่องแหลมฉบัง

- ตรงนี้เป็นจุดที่มีผลประโยชน์ ทำเรื่องฯ ก็ถูกกล่าวหาสารพัด เป็นจุดขยาย เป็นทำเลที่ดี
เคยย้ายไปแล้วก็เข้ามาอีก โดยส่วนตัวแล้วก็เห็นใจ แต่ในเมื่อจะทำงานเวนคืนให้สำเร็จแล้ว
ในเมื่อมีปัจจัยอะไรที่เป็นการส่งเสริมให้คนเข้ามาผูกพันกับพื้นที่ก็就会有การขยายตัวเพิ่มมาก
ขึ้น เป็นเรื่องป้องกันยาก เป็นจุดเริ่มต้นของการมีคนเข้ามาอีก ทำให้เกิดปัญหาของการเวน
คืน หากให้มีร้านค้าต่อไปก็จะเป็นที่เปิดกิจการต่าง ๆ ก็จะมีตามมาต่อเนื่องไปมาก และใคร
ขอทราบความคิดเห็นจากผู้แทนหน่วยงานอื่นด้วย

- ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นด้วยตามที่ผู้อำนวยการทำเรื่องแหลมฉบังเสนอ ส่วนจะให้เวลา
ในการเตรียมการขนย้ายเท่าใด ให้ทำเรื่องรับไปพิจารณาดำเนินการ

มติที่ประชุม

- ให้การทำเรื่องฯ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยให้ช่วงเวลาแก่ชาวบ้านเพื่อสำหรับเตรียม
การขนย้ายพอสมควร

วาระที่ 5

เรื่องอื่น

ประธานฯ

- สอบถามที่ประชุมมีเรื่องอะไรจะเสนอเพิ่มเติมหรือไม่นอกจากแผนอพยพที่อำเภอศรีราชา
ร่วมกับทำเรื่องแหลมฉบังจัดทำเสนอและให้เลขฯ รายงานที่ประชุม

เลขฯ

- ตามมติที่ประชุมครั้งที่ 2/2538 เมื่อ 29 พฤศจิกายน 2538 ที่ประชุมมอบหมายให้อำเภอศรี
ราชาและทำเรื่องแหลมฉบังจัดทำแผนอพยพราษฎร เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาให้ความเห็น
ชอบ ขอเรียนสรุปสาระสำคัญของแผนอพยพดังนี้

- เรื่องเดิมความเป็นมา ปัจจุบันมีราษฎรเหลืออยู่ 235 ราย เป็นพวกมีเอกสารสิทธิ 133 ราย
ไม่มีเอกสารสิทธิ 102 ราย จังหวัดฯ และทำเรื่องได้จัดทำพื้นที่รองรับ ที่ปากคลองบางละมุง
โดยได้ก่อสร้างสาธารณูปโภคให้พร้อมทุกอย่าง มีท่าเทียบเรือ เชื้อถ่านทราย ไฟฟ้า ประปา
ให้รายละ 60 ตารางวา สำหรับผู้ประกอบอาชีพประมง และที่บ้านหนองคล้า หมู่ 9 ต. บึง
แบ่งให้รายละ 100 ตารางวา สำหรับประกอบอาชีพอื่น

- วัตถุประสงค์ในการอพยพเพื่อให้การอพยพราษฎรจากชุมชนแหลมฉบังมีแผนปฏิบัติการ และมีมาตรการสามารถอพยพราษฎรออกจากพื้นที่ท่าเรือแหลมฉบัง ไปอยู่ในที่รองรับที่จัด ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมการรับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ จากการชุมนุมรวมตัวของชาวบ้านแหลมฉบัง จึงมีความจำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์อำนวยการ อพยพฯ ขึ้นประกอบด้วย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายปกครอง ตำรวจ ทหาร การท่าเรือฯ โดยรูปแบบการอพยพ แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย มีฝ่ายอำนวยการ และฝ่ายปฏิบัติการ ถ้าที่ประชุม เห็นชอบแผน เชื่อว่าจะสามารถดำเนินการอพยพราษฎรออกได้ทั้งหมด

ประธานฯ

- ให้กรรมการฯ ทุกท่านรับแผนไปพิจารณาก่อน โดยขอให้เสนอข้อพิจารณาและแก้ไขเพิ่มเติม เสนอที่ประชุมในคราวหน้า และหากที่ประชุมเห็นชอบและจะได้ประกาศเป็นแผน ปฏิบัติการเพื่ออพยพราษฎร ต่อไป

กนวยการ

- เสนอว่าแผนนี้ก็ต่อต้องสอดคล้องเป็นไปตามมติเรื่องการพิจารณาหลักการที่จะเสนอขอเพิ่ม ค่าชดเชย และคาดว่าจะได้นำมาใช้ หากได้ให้ความช่วยเหลือเพิ่มแล้วราษฎรยังไม่ยอม ออกจากพื้นที่

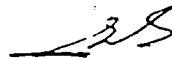
เรือแหลมฉบัง

ที่ประชุม

- ให้กรรมการฯ รับแผนอพยพไปพิจารณา หากเห็นควรจะแก้ไขเพิ่มเติมอย่างไร ให้เสนอ ในการประชุมครั้งต่อไป

ณประชุม

เวลา 17.15 น.

(นายวินิจ ปิณฑวนิช)

กรรมการและเลขานุการ

ผู้จัดบันทึกรายงานการประชุม

รองเป็นรายงานการประชุมที่ถูกต้อง

ร.ต.ต.

(ธนพงษ์ จักกะพาก)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

ประธานกรรมการฯ

- ร่าง -

แผนการปฏิบัติการอพยพโยกย้ายราษฎรจากพื้นที่เวนคืน
ของท่าเรือแหลมฉบัง

1. เรื่องเดิม/ความเป็นมา
  - 1.1 พ.ร.บ. เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา และตำบลบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อใช้ในประโยชน์ของรัฐในการทำเรือสำเภาและกิจการอื่นซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการทำเรือฯ การเวนคืนครอบคลุมพื้นที่ 6,341 ไร่ มีราษฎร 1,574 ราย รับเงินและออกไปจากพื้นที่แล้ว 1,336 ราย เป็นเงินที่จ่ายค่าเวนคืน 216,644,939.33 บาท ยังเหลืออยู่ 235 ราย
  - 1.2 ราษฎรที่เหลืออยู่ 235 ราย เป็นพวกมีเอกสาร 133 ราย เป็นพวกที่อยู่อาศัยในสาธารณะไม่มีเอกสารสิทธิ์ 102 ราย ซึ่งไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนคณะรัฐมนตรีมีมติให้ กระทรวงมหาดไทยและจังหวัดชลบุรีดำเนินการช่วยเหลือราษฎรกลุ่มนี้ โดยให้คำร้องถอนและจัดพื้นที่รองรับให้คือ
    - 1.2.1 ผู้ประกอบอาชีพด้านประมงให้เตรียมพื้นที่ให้ย้ายไปอยู่บริเวณปากคลองบางละมุง อำเภอบางละมุง โดยแบ่งเป็น 75 แปลง แปลงละ 60 ตารางวา โดย กทท. ได้จัดทำสาธารณูปโภค (ถนน ประปา ไฟฟ้า) และก่อสร้างเขื่อนเทียบเรือประมงเชื่อมกันทรายปลูกต้นไม้ให้เรียบร้อยแล้วโดยลงทุนไปแล้ว เป็นเงินประมาณ 80 ล้านบาท แต่ราษฎรยังไม่ยอมย้ายไป โดยจะขอเงินช่วยเหลือเพิ่มขึ้น
    - 1.2.2 ผู้ประกอบอาชีพอื่นได้เตรียมพื้นที่ให้ย้ายไปอยู่ที่บ้านหนองคล้าใหม่ ตำบลบึง อำเภอศรีราชา จำนวน 70 ไร่ โดยแบ่ง 216 แปลง แปลงละ 100 ตารางวา ปัจจุบันได้มีราษฎรย้ายไปอยู่แล้ว 182 ราย ในการอพยพโยกย้ายเมื่อปี 2530
- 1.3 วัดแหลมฉบังเดิม ซึ่งอยู่ในเขตเวนคืนได้ออกพระราชบัญญัติโอนให้ กทท. เรียบร้อยแล้ว โดยได้ซื้อที่ดินสร้างวัดใหม่ 16 ล้านบาทเศษ รวมทั้งค่าผาติกรรม 26 ล้านบาทเศษ รวมเงินในการจัดสร้างวัดใหม่ 43 ล้านบาทและก่อสร้างโรงเรียนวัดแหลมฉบังเป็นเงิน 5.8 ล้านบาท ซึ่งขณะนี้ได้ย้ายออกไปตั้งวัดแหลมฉบังเรียบร้อยแล้ว แต่ราษฎรไม่ยอมรื้อถอนและย้ายโรงเรียนวัดแหลมฉบังเดิม

2. ข้อพิจารณา

เพื่อให้ได้ข้อยุติคณะกรรมการช่วยเหลือและกำกับการอพยพฯ ได้เสนอจังหวัดชลบุรี
ตั้งคณะทำงานประกอบด้วย นายกเทศมนตรีตำบลแหลมฉบัง ผู้แทนอำเภอศรีราชา ผู้แทนท่าเรือแหลม
ฉบัง และตัวแทนชาวบ้านเพื่อทราบความต้องการของราษฎรแต่ละรายก่อน นำมาพิจารณาแก้ไข
ปัญหาต่อไป คณะทำงานฯ ได้รายงานผลการดำเนินงานสรุปเสนอจังหวัดชลบุรีว่า ราษฎรส่วนใหญ่ไม่
ยอมออกจากพื้นที่เวนคืน โดยจะขออยู่ที่เดิม

3. ข้อเสนอ

เพื่อให้การอพยพราษฎรจากชุมชนแหลมฉบัง มีแผนปฏิบัติและมาตรการอพยพราษฎรออก
ไปจากพื้นที่เวนคืนท่าเรือแหลมฉบัง ไปอยู่ในพื้นที่รองรับที่จัดไว้ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมรับ
สถานการณ์หรือเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นได้จากการชุมนุมตัวของชาวบ้านแหลมฉบัง จึงมีความจำเป็นต้อง
จัดตั้งศูนย์อำนวยการอพยพฯ ขึ้น ประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายปกครอง ตำรวจ ทหาร และ
การทำเรือฯ ดังนี้

3.1 จัดตั้งศูนย์อำนวยการอพยพราษฎร เพื่อกำหนดนโยบายสั่งการ อำนวยการ ควบคุม กำกับ
ดูแล การแก้ไขปัญหและดำเนินการให้มีการอพยพราษฎรออกจากพื้นที่ตามแผนปฏิบัติ
การ ศูนย์อำนวยการตั้งอยู่ที่ศาลากลาง จังหวัดชลบุรี
ศูนย์การอพยพแบ่งออกเป็น 2 ฝ่ายดังนี้

(1) ฝ่ายอำนวยการ

ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

ผู้อำนวยการศูนย์

รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

รองผู้อำนวยการศูนย์

ผู้อำนวยการท่าเรือแหลมฉบัง

ผู้แทนจังหวัดทหารบกชลบุรี

ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรี

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา

นายอำเภอศรีราชา

นายอำเภอบางละมุง

หัวหน้าสำนักงานจังหวัดชลบุรี

(2) ฝ่ายปฏิบัติการ

มีหน้าที่ในการปฏิบัติตามแผนอพยพราษฎรที่ศูนย์อำนวยการกำหนดขึ้น ประกอบด้วย

นายอำเภอศรีราชา	หัวหน้าฝ่าย
ผู้อำนวยการท่าเรือแหลมฉบัง	รองหัวหน้าฝ่าย
รองผู้กำกับท่าเรือสถานีตำรวจภูธร	
ตำบลแหลมฉบัง	รองหัวหน้าฝ่าย
ปลัดอำเภอศรีราชา	เจ้าหน้าที่
ปลัดอำเภอบางละมุง	เจ้าหน้าที่
นายตำรวจ สภ.ต. แหลมฉบัง	เจ้าหน้าที่
หัวหน้าแผนกจัดการทรัพย์สิน ท่าเรือแหลมฉบัง	เจ้าหน้าที่
สถานที่ตั้งฝ่ายปฏิบัติการตั้งอยู่ที่กองนิติการและจัดการทรัพย์สิน ท่าเรือแหลมฉบัง	

3.2 แผนปฏิบัติการ

3.2.1 การอพยพราษฎร

เพื่อให้การอพยพราษฎรออกจากพื้นที่บริเวณแหลมฉบังเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงกำหนดแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

(1) ราษฎรที่อาศัยอยู่ในที่สาธารณะ

ให้ฝ่ายปฏิบัติการดำเนินการอพยพราษฎรออกจากพื้นที่ไปยังที่ดินจังหวัดชลบุรีได้จัดเตรียมไว้ที่ บ้านหนองคล้า หมู่ที่ 9 ตำบลบึง อำเภอศรีราชา และที่ปากคลองบางละมุง ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว โดยดำเนินการดังนี้

- (1) 1 แจกเตรียมการอพยพล่วงหน้า
- (1) 2 เจ้าหน้าที่ดำเนินการอพยพ (เข้าเรือก่อน)
  - จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ฝ่ายช่าง
  - เจ้าหน้าที่ตำรวจ
  - เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง
- (1) 3 ท่าเรือแหลมฉบังจัดพาหนะ
- (1) 4 นำเข้าสู่เคลื่อนย้ายเข้าสู่พื้นที่จัดเตรียมไว้
- (1) 5 งบประมาณดำเนินการท่าเรือแหลมฉบัง

(2) ราษฎรที่มีเอกสารสิทธิ์

ให้ฝ่ายปฏิบัติการดำเนินการให้ราษฎรออกจากพื้นที่ตามขั้นตอนของระเบียบและกฎหมายโดยเร็ว เพื่อมิให้เกิดปัญหามวลชนเพิ่มมากขึ้น

(2) 1 พิจารณาเพิ่มค่าเวนคืน (ราคาที่ดิน+ค่าทดแทน) ซึ่งกำหนดไว้ นานแล้ว ปัจจุบันไม่สามารถดำเนินการย้ายออกได้ เนื่องจากระเบียบปฏิบัติและกฎหมายไม่เปิดช่องให้เพิ่มค่าทดแทน เป็นควรวางแนวทางและหลักเกณฑ์การพิจารณาเกี่ยวกับการให้ค่าช่วยเหลือราษฎร จากทำเรื่องฯ

(2) 2 การดำเนินการและวิธีการอพยพให้ทำตามข้อ (1) 1 - (1) 5 ใน การอพยพ

ทั้งนี้ ให้ฝ่ายปฏิบัติการดำเนินการ หากมีสถานการณ์ที่น่าจะเกิดการชุมนุมรวมตัวกันของราษฎรเพื่อก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย หรือการจลาจลหรือการเดินขบวนต่อต้านการอพยพโยกย้ายหรือการเรียกร้องใดๆ ให้ฝ่ายปฏิบัติการรายงานให้ศูนย์อำนวยการฯ ทราบทันที เพื่อจะได้หามาตรการระงับเหตุได้ทัน่วงที

3.3 การสื่อสารและการติดต่อประสานงาน

ใช้ข่ายสื่อสารวิทยุของทางราชการ โทรศัพท์ระหว่างศูนย์อำนวยการฯ ฝ่ายปฏิบัติการ และหน่วยสนับสนุน (ผนวก ก และ ข)

ผนวก ก

แผนปฏิบัติการอพยพโยกย้ายราษฎรออกจากพื้นที่เวนคืนท่าเรือแหลมฉบัง

หน่วยสนับสนุน

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ ณ ที่ตั้งปกติของหน่วยงานนั้น

หน้าที่ ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนศูนย์อำนวยการ การอพยพราษฎรและฝ่ายปฏิบัติการอพยพราษฎร ทั้งในด้านงบประมาณอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ยานพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง วัสดุ อุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็นในการอพยพราษฎรและขนย้ายทรัพย์สินล้มภาระต่างๆ

หน่วยสนับสนุน ประกอบด้วย

- ท่าเรือแหลมฉบัง
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
- จังหวัดชลบุรี
- ขนส่งจังหวัดชลบุรี

การให้การสนับสนุน

- ท่าเรือแหลมฉบังสนับสนุนงบประมาณ ยานพาหนะ และน้ำมันเชื้อเพลิง ในการขนย้ายอพยพราษฎร
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี สนับสนุนยานพาหนะน้ำมันเชื้อเพลิง
- จังหวัดทหารบกชลบุรี สนับสนุนด้านพาหนะและอัตรากำลังเจ้าหน้าที่
- ขนส่งจังหวัดชลบุรี สนับสนุนด้านยานพาหนะในการอพยพ

ภาคผนวก ข

แผนปฏิบัติการอพยพโยกย้ายราษฎรออกจากพื้นที่เวนคืนท่าเรือแหลมฉบัง

การสื่อสารและการติดต่อประสานงาน

การติดต่อประสานงานและการสื่อสารระหว่างศูนย์อำนวยการอพยพราษฎร ฝ่ายปฏิบัติ
การ หน่วยสนับสนุนตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้อีเมล

- โทรศัพท์
- วิทยุ ปกครอง ตำรวจ ทหาร
- รถยนต์
- จักรยานยนต์
- พล้น้ำสาร

หมายเลขโทรศัพท์

- ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี	(038) 274441
- รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี	(038) 275032
- ผู้อำนวยการท่าเรือแหลมฉบัง	(038) 490040
- หัวหน้าสำนักงานจังหวัดชลบุรี	(038) 275034
- นายอำเภอศรีราชา	(038) 311020, 311535
- รอง ผกก. หัวหน้า สภ.ต.แหลมฉบัง	(038) 490555-6
- จังหวัดทหารบกชลบุรี	(038) 282567, 282888, 285543